

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

C 417

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 58

15 decembrie 2015

Cuprins

I Rezoluții, recomandări și avize

REZOLUȚII

Consiliu

2015/C 417/01	Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind un plan de lucru al Uniunii Europene pentru tineret pentru perioada 2016-2018	1
2015/C 417/02	Rezoluția Consiliului privind încurajarea participării politice a tinerilor la viața democratică în Europa	10

IV Informări

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

Consiliu

2015/C 417/03	Raport comun pentru 2015 al Consiliului și al Comisiei privind punerea în aplicare a cadrului reînnoit pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului (2010-2018)	17
2015/C 417/04	Raport comun pentru 2015 al Consiliului și al Comisiei privind punerea în aplicare a Cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020) – Noi priorități pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale	25
2015/C 417/05	Concluziile Consiliului privind reducerea părăsirii timpurii a școlii și promovarea succesului școlar	36
2015/C 417/06	Concluziile Consiliului privind cultura în relațiile externe ale UE, cu accent pe cultură în cooperarea pentru dezvoltare	41

RO

2015/C 417/07	Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, de modificare a planului de lucru în domeniul culturii (2015-2018) în ceea ce privește prioritatea privind dialogul intercultural	44
2015/C 417/08	Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, de revizuire a Rezoluției din 2011 privind reprezentarea statelor membre ale UE în cadrul Consiliului Fondator al WADA și coordonarea pozițiilor UE și ale statelor membre înaintea reuniunilor WADA	45
2015/C 417/09	Concluziile Consiliului privind promovarea aptitudinilor motrice și a activităților fizice și sportive ale copiilor	46

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

REZOLUȚII

CONSILIU

Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind un plan de lucru al Uniunii Europene pentru tineret pentru perioada 2016-2018

(2015/C 417/01)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE,

I. INTRODUCERE

1. RECUNOSC că, de la adoptarea Rezoluției privind un cadru reînnoit pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului 2010-2018 și de la adoptarea planului de lucru al UE pentru tineret pentru perioada 2014-2015, criza economică a continuat să aibă un impact profund și disproporționat asupra tinerilor din Europa și asupra tranziției acestora către vârsta adultă.
2. RECUNOSC că este nevoie de o cooperare intersectorială consolidată în domeniul tineretului la nivelul UE pentru a aborda în mod adecvat aceste provocări.
3. IAU ACT de intenția Comisiei Europene de a acorda prioritate combaterii radicalizării și a marginalizării tinerilor și promovării includerii tinerilor în viața socială, culturală și civică în temeiul cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020), al cadrului reînnoit pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului (2010-2018), al planului de lucru al UE pentru sport (2014-2017) și al planului de lucru pentru cultură (2015-2018). ⁽¹⁾
4. IAU ACT de raportul din 2015 al UE privind tineretul întocmit în comun de Consiliu și de Comisie ⁽²⁾, mai ales secțiunea 5 a acestuia, intitulată „Calea de urmat pentru cooperarea UE în domeniul tineretului”.

În consecință, CONVIN să stabilească un plan de lucru al UE pentru tineret pe o perioadă de 36 luni pentru statele membre și o acțiune a Comisiei pentru perioada 1 ianuarie 2016-31 decembrie 2018, pentru a sprijini punerea în aplicare a cadrului reînnoit pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului (2010-2018).

II. PRINCIPII

5. CONSIDERĂ că planul de lucru ar trebui să fie guvernat de următoarele principii directe, cu respectarea subsidiarității: Acesta ar trebui:
 - să valorifice realizările precedentului plan de lucru pentru tineret (2014-2015);
 - să impulsioneze și să acorde importanța corespunzătoare acțiunilor la nivelul UE în domeniul tineretului;
 - să asigure, prin cooperare intersectorială, sensibilizarea actorilor din alte domenii de politică ale UE cu privire la problemele specifice cu care se confruntă tinerii;
 - să contribuie la prioritățile generale ale agendelor UE de politici economice, sociale și privind securitatea;
 - să depună eforturi în direcția unei politici pentru tineret bazate pe cunoaștere și pe elemente concrete;

⁽¹⁾ COM(2015) 185 final.

⁽²⁾ Documentul 13635/15.

- să rămână un instrument flexibil care să poată duce la răspunsuri adecvate și oportune într-un mediu de politici în schimbare;
 - să promoveze o abordare bazată pe cooperare și concertare între statele membre și Comisie care să le permită să contribuie semnificativ la temele prioritare stabilite la punctul 6 (de mai jos);
 - să valorifice sinergiile cu programul Erasmus+, inclusiv contribuind la identificarea priorităților specifice tineretului pentru programul de lucru anual Erasmus+;
 - să implice tinerii prin recurgerea la proceduri consultative, pentru a se asigura că planul de lucru abordează chestiuni relevante pentru aceștia.
6. Având în vedere evoluțiile curente, SUNT DE ACORD că statele membre și Comisia ar trebui să acorde prioritate următoarelor teme în cooperarea lor la nivelul UE pentru perioada acoperită de prezentul plan de lucru până la sfârșitul anului 2018:
- Activitățile pentru tineret și cooperarea intersectorială vor fi consolidate în următoarele scopuri, în conformitate cu prioritățile convenite în raportul comun al UE din 2015 privind tineretul:
- A. Incluziunea socială sporită a tuturor tinerilor, ținând seama de valorile europene subiacente;
 - B. O mai mare participare a tuturor tinerilor la viața democratică și civică în Europa;
 - C. Facilitarea tranziției tinerilor de la adolescență la vârsta adultă, în special integrarea pe piața muncii;
 - D. Acordarea de sprijin pentru sănătatea și bunăstarea tinerilor, inclusiv pentru sănătatea mintală;
 - E. Contribuția la abordarea provocărilor și a oportunităților pe care le reprezintă era digitală pentru politica în domeniul tineretului, pentru activitățile pentru tineret și pentru tineri;
 - F. Contribuția la valorificarea oportunităților și a provocărilor pe care le reprezintă creșterea numărului de migranți și de refugiați tineri în Uniunea Europeană.
7. CONVİN că, deși acțiunea statelor membre și a Comisiei, astfel cum este prezentată în anexa I, este destinată tuturor tinerilor, se acordă o atenție deosebită următoarelor categorii:
- tinerii supuși riscului de marginalizare
 - tinerii care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET)
 - tinerii care provin din familii de migranți, inclusiv imigranții nou-sosiți și tinerii refugiați.
8. SUNT DE ACORD că planul de lucru poate fi revizuit de Consiliu în funcție de rezultatele obținute și de evoluțiile în materie de politici la nivelul UE.
9. CONVİN asupra unei liste de acțiuni specifice, în conformitate cu aceste teme prioritare, și asupra unui calendar pentru punerea lor în aplicare, astfel cum figurează în anexa I.

III. METODE ȘI STRUCTURI DE LUCRU

10. RECUNOSC că:

Este necesar să se consolideze integrarea aspectelor legate de tineret și cooperarea intersectorială orientată spre rezultate în cadrul Consiliului, în scopul de a garanta, atunci când este posibil, că elaborarea politicilor în toate domeniile relevante ia în considerare aspirațiile, circumstanțele și nevoile tinerilor.

11. CONVİN că

- După caz, următoarele metode de lucru vor sprijini punerea în aplicare a acestui plan de lucru: metoda deschisă de coordonare, astfel cum s-a convenit în cadrul reinnoit pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului și, mai ales, elaborarea de politici bazate pe cunoaștere și pe elemente concrete, grupurile de experți, activitățile de învățare reciprocă, evaluările inter pares, studiile, conferințele, seminarele, difuzarea rezultatelor, forumul informal cu reprezentanți ai tineretului, reuniunile directorilor generali pentru tineret și dialogul structurat cu tinerii.

- Toate metodele, inclusiv grupurile de experți, se vor axa asupra temelor prioritare prezentate la secțiunea II punctul 6 și pe acțiunile și termenele enumerate în anexa I. Acțiunile prevăzute în anexa I pot fi revizuite de Consiliu și de reprezentanții guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, în funcție de rezultatele obținute și de evoluțiile politice la nivelul UE.
- Principiile referitoare la componența și la funcționarea grupurilor de experți sunt prezentate în anexa II.
- În ceea ce privește dreptul tinerilor de a participa la elaborarea, punerea în aplicare și evaluarea politicilor care îi privesc, procedurile consultative le vor permite tinerilor să se implice în reflecții comune asupra temelor prioritare ale acestui plan de lucru.
- Reuniunile informale ale directorilor generali pentru tineret vor examina aspectele strategice care reies în legătură cu acest plan de lucru, precum și pe cele care privesc în general politica pentru tineret a UE.
- În prima jumătate a anului 2018, Consiliul și Comisia vor evalua punerea în aplicare a acestui plan de lucru, pe baza evaluării comune a punerii sale în aplicare, care urmează a se desfășura în contextul raportului UE pentru tineret.

12. AVÂND ÎN VEDERE CELE DE MAI SUS, INVITĂ

Statele membre și Comisia să instituie grupuri de experți pentru următoarele teme pe durata actualului plan de lucru:

- Definirea contribuției specifice a activităților pentru tineret, precum și a învățării non-formale și informale pentru
 - (a) stimularea cetățeniei active și a participării tinerilor în societăți pluraliste și tolerante, precum și pentru preîntâmpinarea marginalizării și a radicalizării care pot genera un comportament violent.
 - (b) valorificarea oportunităților și a provocărilor pe care le reprezintă creșterea numărului de migranți și de refugiați tineri în Uniunea Europeană.
- Abordarea riscurilor, a oportunităților și a implicațiilor digitalizării pentru tineret, activitățile pentru tineret și politicile referitoare la acesta.

IV. ACȚIUNI

13. INVITĂ STATELE MEMBRE, ȚINÂND SEAMA ÎN MOD CORESPUNZĂTOR DE PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII:

- să lucreze împreună, cu sprijinul Comisiei și utilizând metodele de lucru menționate în prezenta rezoluție;
- să promoveze în continuare implicarea activă a ministerelor tineretului în elaborarea de politici naționale legate de Strategia Europa 2020 și de semestrul european, pe baza Concluziilor Consiliului privind maximizarea potențialului politicii pentru tineret în abordarea obiectivelor Strategiei Europa 2020;
- să ia în considerare în mod corespunzător cadrul reinnoit pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului 2010-2018 și acest plan de lucru în dezvoltarea politicii la nivel național și regional, după caz;
- să informeze autoritățile relevante, tinerii și organizațiile de tineret cu privire la evoluția punerii în aplicare a planului de lucru al UE pentru tineret, cu scopul de a asigura relevanța și vizibilitatea activităților.

14. INVITĂ PREȘEDINȚIILE CONSILIULUI:

- ca pe baza rezultatelor evaluării intermediare a Strategiei UE pentru tineret să aibă în vedere acțiuni ulterioare corespunzătoare;
- să ia în considerare, în contextul echipei de președinții, temele prioritare ale planului de lucru al UE atunci când își elaborează programul;
- să informeze Grupul de lucru pentru tineret al Consiliului în legătură cu lucrările derulate de alte grupuri de pregătire ale Consiliului care au un impact direct sau indirect asupra tinerilor sau a politicii privind tineretul;
- să țină seama, în contextul echipei de președinții, de elementele restante din planul de lucru precedent (2014-2015);
- să aibă în vedere prezentarea unei propuneri de nou plan de lucru la încheierea celor 36 de luni care fac obiectul prezentei rezoluții, pe baza evaluărilor menționate la punctul 11;

- să ofere statelor membre și părților interesate în chestiuni de tineret posibilități de a discuta despre viitoarea cooperare europeană în acest domeniu după 2018;
- să propună directorilor generali pentru tineret, în cadrul reuniunii lor informale obișnuite, să discute și să evalueze rezultatele obținute prin planul de lucru, să organizeze reuniuni intersectoriale extraordinare comune ale directorilor generali, după caz, să difuzeze la scară largă rezultatele, precum și să contribuie la evaluarea punerii în aplicare a planului de lucru al UE pentru tineret.

15. INVITĂ COMISIA:

- să sprijine consolidarea capacităților lucrătorilor de tineret și în cadrul activităților pentru tineret, prin punerea în aplicare a *programului Erasmus+*, drept unul dintre principalele elemente pentru dezvoltarea unor activități de calitate pentru tineret în Europa;
- să sprijine și să colaboreze cu statele membre la punerea în aplicare a acestui plan de lucru, în special în ceea ce privește acțiunile prezentate în anexă;
- să informeze statele membre cu privire la inițiativele și studiile în curs sau planificate în temeiul politicii pentru tineret a UE, precum și al altor domenii de politică relevante cu impact asupra tineretului și cu privire la evoluțiile aferente din cadrul Comisiei;
- să consulte și să informeze periodic părțile interesate de la nivel european, inclusiv societatea civilă și reprezentanții tineretului, cu privire la progresele înregistrate în îndeplinirea planului de lucru pentru a asigura relevanța și vizibilitatea activităților.
- să încurajeze îmbunătățirea activității de sensibilizare și a sinergiilor în cadrul programelor UE, precum și cooperarea cu alte organizații internaționale, cum ar fi Consiliul Europei.

16. INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA, ÎN LIMITA COMPETENȚELOR ACESTORA ȘI ȚINÂND SEAMA ÎN MOD CORESPUNZĂTOR DE PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII:

- să continue cooperarea strânsă la nivel de experți, în conformitate cu anexele I și II la prezenta rezoluție;
- să ia în considerare prioritățile acestui plan de lucru în pregătirea programului de lucru anual Erasmus+ în domeniul tineretului, printre altele în ceea ce privește obiectivele generale ale programului de lucru anual Erasmus+, Acordul de parteneriat cu Consiliul Europei și platforma Wiki pentru tineret;
- să încurajeze alte sectoare să ia în considerare aspectele legate de tineret în elaborarea, punerea în aplicare și evaluarea politicilor și acțiunilor din alte domenii de politică, asigurându-se în mod special includerea timpurie și efectivă a aspectelor legate de tineret în procesul de elaborare a politicilor;
- să promoveze o mai bună recunoaștere a contribuției politicilor privind tineretul la obiectivele generale ale politicilor europene care se adresează tinerilor, având în vedere efectele pozitive asupra cetățeniei active, ocupării forței de muncă, incluziunii sociale, culturii și inovării, educației și formării, precum și a sănătății și stării de bine.

ANEXA I

Acțiuni, instrumente, termene bazate pe teme prioritare

Acțiuni bazate pe teme prioritare

Metodă de lucru/Instrument	Rezultat și termen preconizat	Ref.
<i>Prioritatea A:</i>		
Incluziunea socială sporită a tuturor tinerilor, ținând seama de valorile europene subiacente		
Consiliul și grupurile de pregătire Rolul sectorului de tineret în preîntâmpinarea radicalizării violente	Prima jumătate a anului 2016: (posibil) Dezbateri în cadrul Consiliului	A1
Elaborarea de politici bazate pe cunoaștere și pe elemente concrete Studiul Comisiei privind sistemele și cadrele de calitate pentru activitățile pentru tineret în Uniunea Europeană	Cea de a doua jumătate a anului 2016: Manual pentru punerea în aplicare	A2
Dialog structurat/Consiliul și grupurile de pregătire „Aptitudini și competențe de viață esențiale ale tinerilor într-o Europă diversă, conectată și favorabilă incluziunii pentru o participare activă în comunitate și în activitatea profesională.”	Prima jumătate a anului 2017: (posibil) Rezoluția Consiliului	A3
<i>Prioritatea B:</i>		
O mai mare participare a tuturor tinerilor la viața democratică și civică în Europa		
Grup de experți Definirea contribuției specifice a activităților pentru tineret, precum și a învățării non-formale și informale la stimularea cetățeniei active și a participării tinerilor în societăți pluraliste și tolerante, precum și la preîntâmpinarea marginalizării și a radicalizării care pot genera un comportament violent.	Prima jumătate a anului 2017: — Raport — (posibil) Concluziile Consiliului	B1
Elaborarea de politici bazate pe cunoaștere și pe elemente concrete Studiul Comisiei privind impactul voluntariatului transnațional prin intermediul Serviciului european de voluntariat	Prima jumătate a anului 2017: — Raport — (posibil) Concluziile Consiliului ca urmare a studiului	B2
Seminar pentru factorii de decizie în domeniul tineretului și sportului: „Democrația, tineretul și sportul – abordări intersectoriale pentru participarea activă și implicarea tinerilor în viața civică și democratică prin sport.”	Cea de a doua jumătate a anului 2017: Raport în urma seminarului privind cele mai bune practici și recomandări despre modul în care abordările intersectoriale dintre tineret și sport pot promova valorile democratice și implicarea civică în rândul tinerilor.	B3

Metodă de lucru/Instrument	Rezultat și termen preconizat	Ref.
<i>Prioritatea C:</i>		
Facilitarea tranziției tinerilor de la adolescență la vârsta adultă, în special integrarea pe piața muncii		
Învățarea reciprocă în rândul statelor membre și al Comisiei/directorilor generali „Activitatea pentru tineret drept un instrument recunoscut și cu valoare adăugată pentru cooperarea intersectorială în ceea ce privește sprijinirea tranziției tinerilor către viața adultă și activitatea profesională.”	Cea de a doua jumătate a anului 2017: Raport referitor la cele mai bune practici și recomandările privind activitatea pentru tineret drept un instrument recunoscut și cu valoare adăugată pentru cooperarea intersectorială în ceea ce privește sprijinirea tranziției tinerilor către vârsta adultă și activitatea profesională.	C1
Elaborarea de politici bazate pe cunoaștere și pe elemente concrete Studiul Comisiei privind activitatea pentru tineret și antreprenoriatul în rândul tinerilor	Cea de a doua jumătate a anului 2017: — Raport — (posibil) Concluziile Consiliului ca urmare a studiului	C2
<i>Prioritatea D:</i>		
Acordarea de sprijin pentru sănătatea și bunăstarea tinerilor, inclusiv pentru sănătatea mintală		
Consiliul și grupurile de pregătire Cooperarea intersectorială privind participarea la promovarea sănătății și a bunăstării tinerilor în tranziția către vârsta adultă, mai ales în ceea ce îi privește pe tinerii cu probleme de sănătate mintală ⁽¹⁾ , îndeosebi în legătură cu tranziția acestora către viața adultă. Axarea pe contribuția lor posibilă la societate, și nu pe problemele acestora.	(a) Prima jumătate a anului 2016: (posibil) Concluziile Consiliului (b) Cea de a doua jumătate a anului 2017: Învățare reciprocă intersectorială în rândul statelor membre	D1 D2
<i>Prioritatea E:</i>		
Contribuția la abordarea provocărilor și a oportunităților pe care le reprezintă era digitală pentru politica în domeniul tineretului, pentru activitățile pentru tineret și pentru tineri		
Consiliul și grupurile de pregătire Noi abordări în cadrul activității pentru tineret pentru a maximiza dezvoltarea potențialului și a talentelor tinerilor, precum și includerea acestora în societate. Vor fi evidențiate modalități noi, moderne și atrăgătoare în cadrul activităților pentru tineret, inclusiv practici de lucru online pentru tineret, pentru a reflecta noile tendințe în viețile tinerilor și pentru a extinde cât mai mult sfera de cuprindere a activităților pentru tineret, astfel încât acestea să implice mai mulți tineri.	Cea de a doua jumătate a anului 2016: (posibil) Concluziile Consiliului	E1
Învățarea reciprocă Noi practici în activitatea pentru tineret și sporirea atractivității acesteia pentru tineri.	Prima jumătate a anului 2017: Raport privind practicile existente menit să reflecte tendințele și recomandările privind punerea în aplicare în practicile cotidiene ale activității pentru tineret	E2

(1) Care se referă la probleme psihiatrice severe și comune, la disconfort psihologic și la disfuncții psihologice (temporare) în perioade ale vieții caracterizate de dificultăți sau de crize.

Metodă de lucru/Instrument	Rezultat și termen preconizat	Ref.	
<p>Grup de experți</p> <p>„Riscuri, oportunități și implicații ale digitalizării pentru tineret, activitățile pentru tineret și politicile referitoare la acesta”</p>	<p>Cea de a doua jumătate a anului 2017:</p> <p>Raportul grupului de experți</p>	E3	
<p>Elaborarea de politici bazate pe cunoaștere și pe elemente concrete</p> <p>Studiul Comisiei privind impactul internetului și al mijloacelor de comunicare sociale asupra participării tinerilor și a activității pentru tineret</p>	<p>Prima jumătate a anului 2018:</p> <p>Raport</p>	E4	
<p>Consiliul și grupurile de pregătire</p> <p>Dezvoltarea unor metode inovatoare în activitatea pentru tineret, inclusiv a instrumentelor digitale, pentru a răspunde mai bine nevoilor și aspirațiilor tinerilor într-un mod mai eficace, mai inteligent și mai relevant și pentru a stimula cooperarea intersectorială.</p>	<p>Prima jumătate a anului 2018:</p> <p>(posibil) Concluziile Consiliului ca răspuns, printre altele, la acțiunile E3 și E4 de mai sus.</p>	E5	
<p>Prioritatea F:</p> <p>Contribuția la valorificarea oportunităților și a provocărilor pe care le reprezintă creșterea numărului de migranți și de refugiați tineri în Uniunea Europeană.</p>			
<p>Grup de experți</p> <p>Definirea contribuției specifice a activității pentru tineret, precum și a învățării non-formale și informale la valorificarea oportunităților și a provocărilor pe care le reprezintă creșterea numărului de migranți și de refugiați tineri în Uniunea Europeană</p>	<p>Cea de a doua jumătate a anului 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Raport — (posibil) Concluziile Consiliului ca urmare a raportului 	F1	
<p>Diverse</p>			
Subiect	Instrument/Acțiune	Rezultat și termen preconizat	
Strategia UE pentru tineret	<p>Învățarea reciprocă</p> <p>a. Propunerea Comisiei privind un cadru flexibil</p>	<p>Prima jumătate a anului 2016:</p> <p>Formalizarea cadrului flexibil pentru activitățile din cadrul învățării reciproce</p>	O1
	<p>Elaborarea de politici bazate pe cunoaștere și pe elemente concrete</p> <p>b. Evaluarea intermediară a Strategiei UE pentru tineret și a Recomandării privind mobilitatea tinerilor voluntari în Uniunea Europeană</p>	<p>Cea de a doua jumătate a anului 2016:</p> <p>(posibil) Concluziile Consiliului ca răspuns la evaluare, inclusiv la evaluarea Recomandării Consiliului privind mobilitatea tinerilor voluntari în Uniunea Europeană</p>	O2
	c. Raportul UE privind tineretul	<p>Prima jumătate a anului 2018:</p> <p>Raportul comun al UE privind tineretul</p>	O3

Subiect	Instrument/Acțiune	Rezultat și termen preconizat	
Erasmus+	<i>Elaborarea de politici bazate pe cunoaștere și pe elemente concrete</i> Evaluare intermediară a programului Erasmus+ și a programelor care l-au precedat	<i>Prima jumătate a anului 2018:</i> Răspuns la evaluare în cooperare cu sectoarele relevante (educație, formare, tineret, sport)	<i>O4</i>

ANEXA II

Principiile referitoare la componența și funcționarea grupurilor de experți stabilite de statele membre și de Comisie în cadrul planului de lucru al UE pentru tineret (1 ianuarie 2016-31 decembrie 2018)**Componență**

- Participarea statelor membre la lucrările grupurilor este benevolă, iar statele membre au posibilitatea de a se alătura grupurilor în orice moment.
- Statele membre interesate să participe la lucrările grupurilor vor numi experți în calitate de membri ai grupurilor respective. Statele membre se vor asigura că experții numiți au experiență relevantă în domeniul relevant la nivel național. Experții numiți vor asigura o comunicare eficace cu autoritățile naționale competente. Comisia va coordona exercițiul de numire.
- Fiecare grup de experți poate decide să invite alți participanți: experți independenți, reprezentanți ai organizațiilor de tineret, cercetători în domeniul tineretului și alte părți interesate, precum și reprezentanți ai țărilor terțe. Fiecare grup de experți poate propune includerea altor participanți pentru întreaga perioadă de lucru, cu cerința ca includerea acestora în calitate de membri să fie aprobată în unanimitate de grupul de experți.

Mandat

Mandatul grupului de experți este propus de Comisie în conformitate cu punctul 12 din planul de lucru și adaptat în funcție de observațiile formulate în cadrul Grupului de lucru pentru tineret al Consiliului.

Proceduri de lucru

- Grupurile de experți se vor concentra asupra furnizării unui număr mic de rezultate concrete și utilizabile privind temele solicitate.
- Pentru punerea în aplicare a acestui plan de lucru, fiecare grup de experți va fi responsabil de numirea președintelui sau a copreședinților în cadrul primei reuniuni a grupului de experți după adoptarea planului de lucru. Alegerea președinților se va desfășura într-un mod deschis și transparent, sub coordonarea Comisiei, care acționează ca secretariat al grupurilor de experți. Fiecare grup de experți va pregăti un calendar de lucru în conformitate cu acest plan de lucru.
- Comisia va oferi atât cunoștințe de specialitate, cât și sprijin logistic pentru desfășurarea activității grupurilor. Pe cât posibil, aceasta sprijină grupurile prin alte mijloace adecvate (inclusiv studii relevante pentru domeniul lor de activitate).

Raportare și informare

Președinții grupurilor de experți vor prezenta Grupului de lucru pentru tineret rapoarte privind progresele înregistrate și rezultatele obținute. Dacă este cazul, Grupul de lucru pentru tineret al Consiliului va oferi îndrumări suplimentare grupurilor de experți pentru a garanta obținerea rezultatului scontat și respectarea calendarului dorit. Directorii generali sunt informați despre rezultatele obținute.

Ordinile de zi și rapoartele reuniunilor tuturor grupurilor vor fi la dispoziția tuturor statelor membre, indiferent de gradul lor de participare într-un anumit domeniu. Rezultatele grupurilor se publică.

Rezoluția Consiliului privind încurajarea participării politice a tinerilor la viața democratică în Europa

(2015/C 417/02)

CONSILIUL ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE, REUNIȚI ÎN CADRUL CONSILIULUI:

REAMINTIND CONTEXTUL POLITIC AL ACESTEI CHESTIUNI, ÎN SPECIAL:

1. Rezoluția Consiliului privind un cadru reînnoit pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului (2010-2018) ⁽¹⁾, care identifică participarea drept unul dintre domeniile de acțiune și obiectivul său de a susține participarea tinerilor la democrația reprezentativă și în cadrul societății civile la toate nivelurile, precum și în cadrul societății în general; și care definește inițiativa generală privind încurajarea și susținerea implicării și participării tinerilor și organizațiilor de tineret la elaborarea, punerea în aplicare și monitorizarea politicilor prin intermediul unui dialog continuu structurat cu tinerii și cu organizațiile de tineret.
2. Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, din 20 mai 2014 privind un plan de lucru al Uniunii Europene pentru tineret pentru perioada 2014-2015 ⁽²⁾.
3. Recomandările comune ale celui de al patrulea ciclu de lucru privind dialogul structurat, definite cu ocazia Conferinței UE pentru tineret organizate de președinția luxemburgheză, 21-24 septembrie 2015 ⁽³⁾.

SUBLINIAZĂ URMĂTOARELE:

4. Democrația, pluralismul și cetățenia activă sunt valori fundamentale ale Uniunii Europene. Acestea includ valorile libertății de exprimare și toleranței ⁽⁴⁾ și vizează includerea tuturor cetățenilor europeni. Democrația nu poate fi considerată de la sine înțeleasă și trebuie să fie menținută și promovată în mod constant.
5. Tinerii din Europa își arată sprijinul global și încrederea în sistemul democrației și organele sale reprezentative, însă sunt nemulțumiți de modul în care funcționează sistemul în practică și de rezultatele obținute. ⁽⁵⁾
6. Aceștia consideră deseori că este din ce în ce mai greu să se identifice cu canalele tradiționale de participare politică precum partidele politice și sindicatele, dar se implică în forme alternative care permit mai multe alegeri individuale, cum ar fi campaniile, petițiile, demonstrațiile și evenimentele instantanee care vizează susținerea unei cauze specifice și o reală schimbare în viața lor. ⁽⁶⁾
7. Tehnologiile informației și comunicațiilor, în special platformele de comunicare socială și utilizarea lor mobilă oferă noi oportunități pentru implicarea și informarea cu privire la procesele politice și accelerează difuzarea informațiilor și dezvoltarea unor forme alternative de participare.

ÎN CEEA CE PRIVEȘTE PROCESUL DIALOGULUI STRUCTURAT, RECUNOSC FAPTUL CĂ:

8. Dialogul structurat este un instrument aferent cadrului pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului pentru a implica tinerii în dezvoltarea politicilor UE. Rezultatul celui de al patrulea ciclu de lucru de 18 luni privind prioritatea tematică generală „responsabilizarea tinerilor în ceea ce privește accesul la drepturi și importanța participării lor politice” ⁽⁷⁾ se bazează pe rezultatele obținute în urma consultărilor cu tinerii înaintea și pe durata președințiilor italiană, letonă și luxemburgheză, precum și în urma conferințelor UE pentru tineret desfășurate la Roma în octombrie 2014, la Riga în martie 2015 și la Luxemburg în septembrie 2015 ⁽⁸⁾.
9. Rezultatele dialogului dintre tineri și reprezentanții politici constituie o contribuție importantă la prezenta rezoluție, incluzând perspective ale tinerilor, ale lucrătorilor de tineret și ale altor experți din domeniul tineretului, și facilitează dezvoltarea unor politici ale UE eficace și bazate pe elemente concrete.

⁽¹⁾ JO C 311, 19.12.2009, p. 1.

⁽²⁾ JO C 183, 14.6.2014, p. 5.

⁽³⁾ 12651/15.

⁽⁴⁾ „Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților. Aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată prin pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați.”
Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, articolul 2.

⁽⁵⁾ Participarea tinerilor la viața democratică – raport final, London School of Economics, EACEA, 2010/03, februarie 2013.

⁽⁶⁾ Participarea politică și cetățenia UE: percepțiile și comportamentul tinerilor, EACEA, Comisia Europeană, 2013.

⁽⁷⁾ JO C 183, 14.6.2014, p. 1.

⁽⁸⁾ Documentele 14429/14, 8095/15 și 12651/15.

CONSIDERĂ CĂ:

10. Uniunea Europeană se bazează pe tineri dedicați principiilor democrației și valorilor europene.
11. Politica europeană și politicile în general ar trebui să răspundă nevoilor și aspirațiilor tinerilor. Prin urmare, chestiunile politice trebuie să fie transparente și trebuie comunicate tuturor cetățenilor, inclusiv tinerilor. Tinerii trebuie să înțeleagă chestiunile care sunt în joc pentru a trezi interesul și a facilita angajamentul politic. Posibilitățile de participare a tinerilor la procese decizionale semnificative ar trebui oferite de factorii de decizie din diferite domenii de politică și niveluri politice, iar impactul lor ar trebui asigurat.
12. Conceptul de participare politică include mai întâi de toate reprezentarea tinerilor în structurile democrației reprezentative, și anume participarea la alegeri în calitate de alegători, înscrierea la alegeri în calitate de candidați și participarea în cadrul partidelor politice. Participarea politică se poate face, de asemenea, prin calitatea de membru în organizații (de tineret) care susțin interesele tinerilor, dezbateri politice online sau față în față și alte forme de conturare a opiniilor și de exprimare culturală. Participarea politică poate fi, de asemenea, experimentată în cadrul activităților și acțiunilor educaționale în domeniul cetățeniei și al drepturilor omului pentru a aduce schimbări pozitive în societate.
13. Prin participarea la procesele politice, tinerii își pot îmbunătăți înțelegerea proceselor de formare a opiniilor și înțelegerea diferitelor interese aflate în joc. La nivel personal, aceștia își dezvoltă competențele sociale, responsabilitatea, încrederea în sine, inițiativa, atitudinea critică, precum și competențele de comunicare și negociere, spiritul de compromis, empatia și respectul pentru opiniile celorlalți.
14. Caracteristicile proceselor de participare politică eficace și reală a tinerilor includ:
 - relevanța chestiunii și impactul real asupra vieților tinerilor;
 - practicile și experiența de participare în viața de zi cu zi în diferite contexte, cum ar fi familia, comunitatea, școala, locul de muncă, activitățile pentru tineret și viața locală (socializarea politică);
 - feedback comprehensibil și monitorizare din partea factorilor de decizie;
 - incluziunea și accesul egal pentru toți tinerii în ceea ce privește genul, contextul etnic, cultural, educațional și social, orientarea sexuală, vârsta și nevoile specifice.
15. Politicile pentru tineret, activitățile pentru tineret și organizațiile de tineret joacă un rol important în acest sens, prin promovarea cetățeniei active și a posibilităților de participare politică și prin prevenirea marginalizării și a radicalizării violente, în special la nivel local, acolo unde tinerii sunt abordați prin activități deschise pentru tineret și activități de informare pentru tineret.
16. Bunăstarea fizică și psihică și asigurarea nevoilor fundamentale, inclusiv aspecte legate de educație și formare, sănătate, ocuparea forței de muncă, securitate financiară și integrare socială, sunt necesare pentru participarea deplină și efectivă a tinerilor.

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA, ÎN LIMITA COMPETENȚELOR ACESTORA ȘI ȚINÂND SEAMA ÎN MOD CORESPUNZĂTOR DE PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII:

17. Să instituie, să pună în aplicare sau să dezvolte în continuare strategii, programe, structuri sau alte mecanisme relevante la nivel național, regional și/sau local pentru consolidarea participării politice a tuturor tinerilor, în special a tinerilor cu mai puține șanse. Aceste mecanisme ar trebui să fie bazate pe cunoștințe și elemente concrete, să fie construite pe cooperare intersectorială și să includă toate părțile interesate relevante. Proiectarea unor strategii de participare eficace ar trebui să includă implicarea grupului-țintă în etapele de planificare, punere în aplicare, monitorizare și evaluare. Strategiile ar putea să includă următoarele priorități.

Educația formală și învățarea nonformală

18. Să încurajeze și să promoveze cooperarea intersectorială și parteneriatele dintre furnizorii de educație formală, organizațiile de tineret și furnizorii de activități pentru tineret pentru a dezvolta abordări integrate ale programelor de educație cetățenească, implicând totodată tinerii, cadrele didactice, lucrătorii de tineret, părinții și alți actori relevanți.
19. Să consolideze structurile participative durabile în contexte ale educației formale și ale învățării nonformale în scopul de a promova dezvoltarea de aptitudini și competențe sociale legate de valorile democratice și drepturile omului precum libertatea de exprimare și respectarea diversității, prin practica de zi cu zi a principiilor democratice.
20. Să promoveze instituirea și dezvoltarea de organizații și/sau structuri la nivel național, regional și local care să reprezinte interesele studenților în raport cu instituțiile de învățământ formal.

21. Să promoveze dezvoltarea de programe privind educația în domeniul mass-mediei care să promoveze capacitatea de analiză critică a informațiilor în societatea de astăzi bazată pe cunoaștere, precum și programe privind educația în domeniul TIC care să urmărească dezvoltarea competențelor de utilizator tehnologic care permit accesarea, gestionarea, evaluarea și crearea informațiilor online utile.

Oportunități de participare la nivel local și regional

22. Să permită și să faciliteze dezvoltarea proceselor de participare, cum ar fi consiliile de tineret, în strânsă colaborare cu autoritățile publice locale și regionale, în scopul de a oferi tinerilor oportunitatea de a avea un cuvânt de spus în procesele de luare a deciziilor la nivel local și regional.
23. Să dezvolte și să ofere informații și oportunități de formare pentru factorii de decizie cu privire la metode și instrumente de comunicare și participare adecvate, specifice pentru tineret, cu scopul de a facilita deschiderea și receptivitatea față de tineri.
24. Să analizeze oportunitatea reducerii vârstei de vot pentru alegerile autorităților publice locale și regionale la 16 ani, raportat la circumstanțele naționale și la cadrele juridice naționale.

Forme alternative și e-participarea

25. Să recunoască și să sprijine tinerii, activitățile pentru tineret și organizațiile de tineret în dezvoltarea unor forme diverse de participare politică, inclusiv petiții, demonstrații, campanii, precum și utilizarea culturii, artelor și sportului, având în vedere faptul că aceste instrumente permit o exprimare diversă a opiniilor și un acces divers la participarea politică, în special atunci când sunt vizați tinerii cu mai puține șanse.
26. Să elaboreze instrumente digitale pentru participarea politică a tinerilor combinate cu elemente față în față și să dezvolte cursuri de formare adecvate pentru cadrele didactice, lucrătorii de tineret, formatorii și multiplicatorii care lucrează cu diferite grupuri-țintă în contextele educației formale și învățării nonformale, pentru a se putea adresa tinerilor la toate nivelurile; să recunoască și să implice canalele existente de informare pentru tineret și furnizorii de informații pentru tineret la nivel european, național, regional și local.
27. Să implice domeniul tineretului în punerea în aplicare a strategiei privind piața unică digitală pentru Europa, abordând teme precum competențele și cunoștințele digitale, utilizarea online mai sigură și combaterea conținuturilor ilegale, cum ar fi rasismul, xenofobia și apelurile la violență.

Dialogul cu factorii de decizie politică

28. Să susțină, după caz, procesele și instrumentele de informare și de comunicare care permit înțelegerea și însușirea de către tineri a politicilor publice, subliniind aspectele relevante pentru tineri și utilizând în mod eficace diferite instrumente media și TIC.
29. Să exploreze și să sporească posibilitățile de dialog la nivel local, regional și național între tineri și factorii de decizie din toate domeniile de politică cu impact asupra tinerilor.
30. Să încurajeze participarea tinerilor la alegeri și în cadrul structurilor formale ale democrațiilor reprezentative, cum ar fi partidele politice, astfel încât partidele politice să aibă un interes mai mare față de elaborarea unor propuneri de politici care să răspundă nevoilor tinerilor.
31. Să susțină campanii și evenimente de informare pentru tineri cu ocazia alegerilor locale, regionale, naționale și europene utilizând instrumente online și de streaming interactive, precum și programe de informare specifice care să vizeze alegătorii aflați la primul vot și tinerii cu mai puține șanse.
32. Să dezvolte o cultură decizională la toate nivelurile de guvernare care să sprijine procesele de participare ascendente conduse de tineret și să răspundă inițiativelor informale pentru tineret.
33. Să promoveze și să asigure faptul că programele UE care sprijină tinerii, cum ar fi Erasmus+, susțin:
 - difuzarea unor informații ușor de înțeles pentru tineret cu privire la actualele evoluții politice care îi afectează pe tineri la nivel local, regional și național;
 - realizarea de campanii de informare specifice pentru tineret în timpul alegerilor naționale și europene;

- crearea și dezvoltarea unor platforme de promovare a tineretului și a unor organizații de tineret care să reprezinte interesele tinerilor și să desfășoare activități de lobby în sprijinul acestora;
- implicarea furnizorilor de informații operaționale, cum ar fi structurile de informare pentru tineret la nivel național și platformele europene precum ERYICA, EYCA, Eurodesk și Portalul european pentru tineret;
- inițiativele transnaționale pentru tineret și dialogul structurat.

Activitățile pentru tineret și organizațiile de tineret

34. Să sprijine și să dezvolte în continuare inițiative vizând activități pentru tineret specifice care se concentrează pe educația cetățenească, educația privind drepturile omului, educația interculturală și interconfesională, prin utilizarea învățării nonformale și a metodelor colaborative, pentru a promova integrarea tinerilor în societate și pentru a combate tendințele extremiste, radicalizarea violentă și discursurile de incitare la ură; să exploateze bune practici care rezultă din rețelele de cooperare existente în domeniul politicii pentru tineret, precum Centrul european de cunoaștere privind politica pentru tineret (EKCYF) și Centrul SALTO pentru participarea tinerilor.
35. Să consolideze capacitatea furnizorilor de informații pentru tineret pentru a permite difuzarea informațiilor cu privire la oportunitățile de participare politică, în special pentru tinerii care nu aparțin unor mișcări de tineret organizate sau unor organizații de tineret.

INVITĂ COMISIA:

36. Să pună la dispoziție informații privind bunele practici și poveștile de succes ale proiectelor desfășurate în statele membre în contextul programului Erasmus+, referitoare la inițiative vizând participarea politică a tinerilor; să țină seama de alte studii de cercetare și inițiative în acest domeniu și să difuzeze rezultatele acestora.
 37. Să elaboreze un raport de sinteză a studiilor de cercetare disponibile, inclusiv, printre altele, cele ale Rezervei de tineri cercetători europeni (*Pool of European Youth Researchers*), cu privire la e-participare și gama de diferite instrumente media digitale și online, precum și o analiză a modului în care aceste instrumente sunt utilizate de tineri, pentru a avea o imagine de ansamblu asupra metodologiilor existente și eficiente.
 38. Să definească contribuția specifică a activităților pentru tineret, precum și a învățării nonformale și informale la promovarea cetățeniei active și a participării tinerilor în cadrul unor societăți diverse și tolerante, precum și la prevenirea marginalizării și a radicalizării care poate duce la comportament violent.
 39. Să publice, prin intermediul unor instrumente de comunicare ușor de accesat, informații adaptate pentru tineret, care să clarifice și/sau să explice evoluțiile din diferitele politici ale UE și decizii ale UE care afectează în special tinerii, pentru a le face transparente și ușor de înțeles.
-

ANEXA I

CONTEXTUL POLITIC

1. Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care prevede la articolul 165 că acțiunea Uniunii urmărește „să sprijine participarea tinerilor la viața democratică a Europei”.
 2. Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, care subliniază dreptul copiilor și tinerilor de a-și exprima liber opiniile în toate chestiunile care îi afectează.
 3. Comunicarea Comisiei din 28 aprilie 2015 cu privire la Agenda europeană privind securitatea, care precizează că participarea tineretului joacă un rol esențial în prevenirea radicalizării violente prin promovarea valorilor europene comune, promovarea incluziunii sociale, sporirea înțelegerii reciproce și a toleranței.
 4. Declarația de la Paris din 17 martie 2015 a miniștrilor educației din Uniunea Europeană privind promovarea cetățeniei și valorilor comune ale libertății, toleranței și nediscriminării prin educație.
 5. Rezoluția din 20 mai 2014 a Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind prezentarea generală a procesului de dialog structurat, care cuprinde și tema incluziunii sociale a tinerilor, care a precizat că prioritatea generală pentru ciclul de 18 luni cuprins între 1 iulie 2014 și 31 decembrie 2015 este responsabilizarea tinerilor, vizând accesul la drepturi și importanța participării politice a tinerilor.
 6. Declarația celei de a doua Convenții europene privind activitățile pentru tineret (Bruxelles, 27-30 aprilie 2015), care a afirmat că participarea este unul dintre principiile de bază ale activităților pentru tineret, convenția fiind convinsă că dezvoltarea acestor activități poate fi continuată numai dacă tinerii se implică activ încă de la început la toate nivelurile: european, național, regional și local.
-

ANEXA II

PRIORITATEA ACORDATĂ DIALOGULUI EUROPEAN STRUCTURAT ÎN DOMENIUL TINERETULUI ÎN PERIOADA 1 IANUARIE 2016-30 IUNIE 2017

În domeniul tineretului există o practică bine stabilită privind cooperarea la nivel de președinție în contextul dialogului structurat dintre autoritățile publice și tineri. Prioritatea tematică generală a cooperării europene pentru dialogul structurat în domeniul tineretului pentru perioada 1 ianuarie 2016-30 iunie 2017 va fi „Asigurarea capacităților pentru implicarea tuturor tinerilor într-o Europă diversă, conectată și favorabilă incluziunii – Pregătiți pentru viață, pregătiți pentru societate”. Această temă reflectă Raportul UE privind tineretul și ia în considerare feedbackul din etapa anterioară consultării, desfășurată de viitorul trio de președinții. Această temă va reprezenta firul conducător care va asigura continuitatea și coerența lucrărilor celor trei președinții, în conformitate cu planul de lucru al UE pentru tineret pentru perioada 2016-2018.

ANEXA III

**PRINCIPIILE PENTRU DIALOGUL EUROPEAN STRUCTURAT ÎN DOMENIUL TINERETULUI ÎN PERIOADA 1
IANUARIE 2016-30 Iunie 2017**

1. Arhitectura pe 18 luni simplificată în cadrul cooperării trioului de președinții privind dialogul structurat ar trebui să fie menținută și dezvoltată în continuare pentru a asigura continuitatea priorității tematice generale și pentru a permite o mai bună gestionare a timpului pentru grupurile de lucru naționale în cadrul consultărilor cu tinerii.
 2. Pentru a îmbunătăți reprezentativitatea și diversitatea tinerilor în cadrul acestui proces, ar trebui depuse eforturi suplimentare pentru informarea diferitelor grupuri-țintă care sunt afectate de prioritatea generală, inclusiv utilizarea consultărilor online combinată cu întâlnirile față în față, metodele care combină diferite moduri de exprimare și evenimentele de consultări locale care implică ONG-urile locale, organizațiile de (informare pentru) tineret, autoritățile locale și grupurile de lucru naționale.
 3. Pentru a îmbogăți calitatea rezultatelor dialogului structurat, lucrătorii de tineret, experții din domeniul tineretului, experții din mediul academic, furnizorii profesioniști de servicii pentru tineret și organizațiile de tineret relevante, afectați de prioritatea generală, ar trebui să participe la consultări și, după caz, la conferințele UE pentru tineret.
 4. Pentru a facilita urmărirea rezultatelor dialogului structurat, trioul de președinții ar trebui să informeze tinerii care au participat la procesele de consultare și la conferințele UE pentru tineret, prin intermediul unei note explicative sau al altor mijloace de comunicare, cu privire la măsura în care rezultatele finale ale dialogului structurat au fost luate în considerare de către Consiliu și Comisie în cadrul celei de a treia etape a ciclului.
 5. Pentru a asigura un impact efectiv al dialogului structurat, trioul de președinții ar trebui să implice, după caz, și alți actori ai UE, cum ar fi Parlamentul European, Consiliul și Comisia.
 6. Prioritatea generală pentru următorul ciclu al trioului de președinții (1 iulie 2017-31 decembrie 2018) ar trebui să fie definită înainte de începerea mandatului acestuia și transmisă spre consultare, la momentul oportun, tinerilor și grupurilor de lucru naționale înainte de adoptarea sa.
-

IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI ORGANISMELE
UNIUNII EUROPENE

CONSILIU

**Raport comun pentru 2015 al Consiliului și al Comisiei privind punerea în aplicare a cadrului
reînnoit pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului (2010-2018)**

(2015/C 417/03)

Capitalul uman și social al tinerilor constituie unul dintre atuurile majore ale Europei pentru viitor. Uniunea Europeană și statele sale membre trebuie să investească în potențialul pe care îl reprezintă 90 de milioane de tineri europeni în ceea ce privește competențele, creativitatea și diversitatea.

Criza economică a afectat deosebit de puternic tinerii. Aceasta a mărit discrepanța între cei care dispun de mai multe oportunități și cei care dispun de mai puține. Unii tineri sunt din ce în ce mai des excluși din viața socială și civică. Mai mult decât atât, unii dintre ei sunt expuși riscului de dezangajare, de marginalizare, sau chiar de radicalizare violentă.

Acesta este motivul pentru care Comisia și statele membre au continuat să colaboreze în perioada 2013-2015, pentru a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională a tinerilor, nivelul lor de integrare pe piața forței de muncă, de incluziune socială și de participare. Ținând cont de creșterea diferențelor socioeconomice, politica trebuie să continue abordarea problemelor sociale profunde cu care se confruntă mulți tineri. Este necesar să identificăm soluții durabile pentru combaterea șomajului în rândul tinerilor, consolidarea incluziunii sociale și prevenirea radicalizării violente. Acest lucru necesită o cooperare mai sistematică între o serie de politici la nivelul UE și al statelor membre, cum ar fi ocuparea forței de muncă, educație, formare, nediscriminare, politică socială, cetățenie (inclusiv cetățenia Uniunii) și tineret, precum și cultură, sport și sănătate.

În perioada 2016-2018, cadrul de cooperare în domeniul tineretului ⁽¹⁾ ar trebui să urmărească sprijinirea unor tineri cu profiluri din ce în ce mai diversificate, în special a celor cu risc de excluziune. Aceasta ar trebui să îi ajute să găsească locuri de muncă de calitate și să participe la viața socială. Finanțarea din partea UE în cadrul programului Erasmus+ va completa cooperarea politică privind activitățile pentru tineret, activitățile voluntare și participarea la viața democratică. Alte instrumente, Fondul social european (FSE) și Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (*Youth Employment Initiative* – YEI), vor oferi finanțare orientată spre integrarea tinerilor pe piața forței de muncă și dezvoltarea capitalului lor uman.

1. Introducere

UE sprijină tinerii în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, capacitatea de inserție profesională și incluziunea socială, în special prin agenda sa pentru locuri de muncă, creștere și investiții, Strategia Europa 2020 și prin fonduri UE, precum Erasmus+, FSE și YEI.

În plus, UE sprijină, coordonează și completează acțiunile statelor membre prin intermediul unui cadru de cooperare în domeniul tineretului în conformitate cu articolele 6 și 165 din TFUE. Cadrul de cooperare solicită UE și statelor membre următoarele:

- crearea mai multor oportunități și asigurarea egalității de șanse pentru toți tinerii, în domeniul educației și pe piața forței de muncă; și

⁽¹⁾ Rezoluția Consiliului din 27 noiembrie 2009 privind un cadru reînnoit pentru cooperarea europeană în domeniul tineretului (2010-2018) (JO C 311, 19.12.2009, p. 1).

— promovarea cetățeniei active, a incluziunii sociale și a solidarității în rândul tuturor tinerilor.

Cu ajutorul unor acțiuni, inclusiv prin strângerea de probe, învățarea reciprocă și dialogul cu tinerii, cadrul sprijină acțiuni în opt domenii: educația și formarea, ocuparea forței de muncă și spiritul antreprenorial, sănătatea și bunăstarea, participarea, activitățile voluntare, incluziunea socială, tineretul și lumea, precum și creativitatea și cultura.

Prezentul raport evaluează progresele către obiectivele și prioritățile cadrului de cooperare în perioada 2013-2015, pe baza unei evaluări a situației tinerilor și a măsurilor de politică luate la nivelul UE și al statelor membre.

2. Tinerii europeni de astăzi ⁽²⁾

Începând din 2013, efectele crizei continuă să se manifeste puternic în rândul tinerilor. Etapele de tranziție de la vârsta copilăriei la vârsta adultă au devenit mai complexe și mai personalizate, o tendință care a crescut puternic începând din 2008. Aceste etape de tranziție sunt marcate de modificări esențiale – de la educație la muncă, de la dependență financiară la gestionarea propriului buget – și de o necesitate de a dobândi autonomie, care expune tinerii la condiții economice, sociale și de mediu fluctuante. Politicile ar trebui să însoțească tinerii în acest proces și să-i ajute să își realizeze pe deplin potențialul.

Datele de mai jos oferă o imagine de ansamblu a situației tinerilor în vârstă de 15-29 de ani. ⁽³⁾

Generația actuală de tineri este mai bine educată decât oricare alta ...

Indicatorii de educație arată tendințe pozitive. Deși la nivelul întregii UE se mențin divergențe considerabile, rata de părăsire timpurie a școlii este acum în declin. ⁽⁴⁾

Rata de absolvire a învățământului terțiar s-a îmbunătățit de la 33,8 % în 2010 la 37,9 % în 2014. ⁽⁵⁾ Chiar dacă rata șomajului în UE a crescut în cazul persoanelor cu studii superioare, este în continuare mult mai scăzută decât pentru persoanele cu un nivel scăzut de educație. Cu toate acestea, aceste grupuri pot, de asemenea, să se confrunte cu subocuparea forței de muncă și cu situații în care sunt supracalificați pentru oportunitățile de pe piața forței de muncă.

Mulți tineri construiesc rețele sociale care combină conectivitatea globală cu rădăcinile locale: 82 % au participat la rețelele de socializare online în 2014. Tinerii se angajează în noi forme de participare politică, adesea utilizând mijloacele de comunicare sociale, dar au tendința de a vota mai puțin decât generațiile mai în vârstă. Cu toate acestea, mulți dintre ei rămân membri activi ai comunității locale din care fac parte; aproximativ unul din doi aparține cel puțin unei organizații în 2014; unul din patru este un voluntar. ⁽⁶⁾ Această imagine diferențiată a implicării tinerilor pune sub semnul întrebării înțelegerea actuală ale conceptului de cetățenie.

... dar criza a creat noi diviziuni

Numeroși tineri se luptă să găsească locuri de muncă de calitate, ceea ce reprezintă un obstacol serios în calea independenței lor. În ciuda unei scăderi în majoritatea statelor membre, după ce a atins apogeul în 2013, șomajul în rândul tinerilor rămâne un motiv serios de îngrijorare: 8,7 milioane de tineri europeni nu reușesc să își găsească un loc de muncă ⁽⁷⁾ și proporția celor care se confruntă cu șomajul pe termen lung sau munca involuntară cu fracțiuni de normă rămâne ridicată.

În total, 13,7 milioane nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) ⁽⁷⁾. Aproape 27 de milioane sunt expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială. Rata sărăciei în rândul tinerilor este mai ridicată decât pentru ansamblul populației și munca involuntară cu fracțiuni de normă sau posturile temporare prelungite expun această generație la un risc de sărăcie pe termen lung. ⁽⁸⁾

⁽²⁾ Pentru detaliile și sursele de date pe care se bazează analiza, a se vedea documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2015) 169 cu privire la situația tinerilor din UE.

⁽³⁾ Cu excepția cazului în care se indică altfel.

⁽⁴⁾ Indicatorul Eurostat „Persoane care au părăsit timpuriu școala”, de la 13,9 % în 2010 la 11,1 % în 2014 pentru grupa de vârstă 18-24 de ani (procente ridicate persistă, în special în Spania, Italia, Malta, Portugalia și România).

⁽⁵⁾ Eurostat, populația în vârstă de 30-34 de ani cu studii superioare.

⁽⁶⁾ Sondajul Eurobarometru Flash nr. 408, 2014.

⁽⁷⁾ Eurostat, 2014.

⁽⁸⁾ Creșterea inegalității: tineretul și sărăciile se pauperizează în continuare, OCDE, 2014.

Inactivitatea, sărăcia și excluderea nu au o incidență uniformă. Cei care încep în viață cu mai puține oportunități tind să acumuleze dezavantajele. Tinerii care provin din familii de migranți, persoanele cu rezultate școlare slabe sau tinerii cu probleme de sănătate sunt mai expuși riscului de a deveni NEET. ⁽⁹⁾ Șomajul în rândul tinerilor născuți în țară din părinți imigranți este cu aproape 50 % mai mare decât în rândul altor tineri din UE. ⁽¹⁰⁾

Diferențele se măresc între tinerii care studiază, sunt siguri că își vor găsi un loc de muncă și se angajează în viața socială, civică și culturală, pe de o parte, și cei cu puține speranțe de a duce o viață împlinită și care sunt expuși riscului de excludere și marginalizare, pe de altă parte.

Aceste diferențe amenință să submineze structura socială și creșterea economică sustenabilă pe termen lung. ⁽¹¹⁾ Întrucât populația este în curs de îmbătrânire în Europa, integrarea tuturor tinerilor (respectând, în același timp, diversitatea acestora) este și mai necesară și urgentă.

Tinerii aflați de partea greșită a acestui zid își exprimă cu dificultate opinia politică. Cu cât persoanele sunt mai puțin educate sau mai puțin implicate în activități sociale, cu atât acestea participă mai puțin la votare, la activități de voluntariat sau activități culturale. ⁽¹²⁾ De exemplu, NEET au mai puțină încredere în instituțiile publice și participă mai puțin la activitățile sociale și civice decât colegii lor.

Nicio politică nu deține soluția, dar toate politicile pot fi de folos

Toți tinerii merită șanse egale și echitabile, însă acest lucru necesită investiții pe termen lung. În domeniile lor respective de competență, UE și statele sale membre trebuie să mobilizeze toate politicile care pot contribui la îmbunătățirea perspectivelor tinerilor.

Pentru a transforma semnele recente de redresare în creșterea economică durabilă și pe termen lung, UE a luat măsuri pentru a stimula crearea de locuri de muncă, creșterea economică și investițiile, inclusiv prin eforturile depuse pentru a-i ajuta pe tineri să se întoarcă la locuri de muncă de calitate. UE și statele membre își pot baza eforturile pe Garanția pentru tineret, ⁽¹³⁾ pe Fondul social european și pe Planul de investiții pentru Europa.

Locurile de muncă sunt esențiale, dar nu sunt întotdeauna suficiente pentru a asigura incluziunea deplină. Educația și formarea pot oferi tinerilor competențele necesare pe piața forței de muncă și contribuie la depășirea inegalităților și promovarea mobilității sociale ascendente. Provocarea urgentă pentru sectorul educației și formării pe întreg teritoriul UE este cea de a investi și de a se moderniza suficient de repede pentru a exploata acest potențial. ⁽¹⁴⁾ Politica în domeniul tineretului, funcționând în afara cadrului școlar, poate, de asemenea, să ajute tinerii să dobândească o combinație justă de competențe pentru a-i pregăti pentru viață și muncă.

Tinerii ar trebui să fie în măsură să crească în comunități pluraliste și favorabile incluziunii, bazate pe valorile democratice europene, pe statul de drept și pe drepturile fundamentale. Pentru a proteja toleranța, diversitatea și respectul reciproc, agenda de securitate a UE implică acțiuni întreprinse pentru a aborda cauzele profunde ale violenței extremiste și a preveni radicalizarea, inclusiv prin promovarea integrării și a participării tinerilor. ⁽¹⁵⁾ Atacurile teroriste de la Paris și Copenhaga din acest an au conferit un caracter urgent acestor provocări complexe. Într-o declarație adoptată la Paris în martie 2015, miniștrii educației din UE și Comisia s-au angajat să ia măsuri suplimentare pentru a proteja valorile europene.

3. Acțiunile UE și ale statelor membre în perioada 2013-2015 ⁽¹⁶⁾

3.1. Acțiuni la nivelul UE: capacitatea de inserție profesională, incluziune și participare

Acțiuni în domeniile de politică ale UE

Ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și capacitatea de inserție profesională a acestora au rămas printre prioritățile de vârf în perioada 2013-2015.

⁽⁹⁾ „NEETs”, Eurofound, 2012 și OCDE, 2015.

⁽¹⁰⁾ *Indicatori ai integrării imigranților – Instalarea în 2015*, studiu comun al OCDE și al Comisiei Europene.

⁽¹¹⁾ *Împreună: de ce mai puțină inegalitate aduce beneficii tuturor*, OCDE, mai 2015.

⁽¹²⁾ Sondajul Eurobarometru Flash nr. 408, 2014.

⁽¹³⁾ Recomandarea Consiliului privind înființarea unei garanții pentru tineret (JO C 120, 26.4.2013, p. 1).

⁽¹⁴⁾ Raport comun privind educația și formarea 2020, COM(2015) 408.

⁽¹⁵⁾ COM(2015) 185.

⁽¹⁶⁾ Mai multe detalii sunt furnizate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei [SWD(2015) 168] privind rezultatele metodei deschise de coordonare în domeniul tineretului; http://ec.europa.eu/youth/policy/implementation/report_en.htm

Pentru a ameliora rezultatele în domeniul educației, statele membre au adoptat măsuri în cadrul semestrului european pentru reducerea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului la învățământul superior în vederea atingerii obiectivelor principale ale Strategiei Europa 2020. Eforturile lor au fost susținute de cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale, precum și de programul Erasmus+. Începând din 2012, ca urmare a recomandării Consiliului privind validarea învățării non-formale și informale, statele membre încep să introducă măsuri care să le permită tinerilor să profite de ceea ce au învățat în afara educației formale.

UE și statele membre s-au angajat să reducă șomajul în rândul tinerilor prin facilitarea tranziției de la învățământ la activitate profesională. În 2013, garanția pentru tineret a fost introdusă ca un cadru structural pentru a oferi tinerilor un loc de muncă, un loc de ucenicie, de stagiu sau de continuare a studiilor în termen de patru luni de la terminarea școlii sau de la intrarea în șomaj. FSE și YEI (inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”) au rezervat cel puțin 12,7 miliarde EUR pentru măsurile de activare și ocupare a forței de muncă în rândul tinerilor. O finanțare în valoare de circa 27 miliarde EUR din partea FSE va fi cheltuită pentru măsuri în domeniul educației în perioada 2014-2020. De asemenea, tinerii vor beneficia în mod indirect de aproximativ 11 miliarde de euro din fondurile FSE pentru alte inițiative, cum sunt modernizarea serviciilor de ocupare a forței de muncă și sprijinirea persoanelor care desfășoară o activitate independentă. Se preconizează că acțiunile din cadrul YEI vor încuraja cooperarea între diferitele instituții și servicii pentru a oferi asistență în special pentru NEET, într-un mod integrat.

Începând din anul 2013, Alianța europeană pentru ucenicii a beneficiat de sprijin din partea sectorului privat, în timp ce din 2014 Recomandarea Consiliului privind un cadru de calitate pentru stagii ⁽¹⁷⁾ are drept obiectiv să faciliteze o învățare de calitate și condiții de muncă echitabile. Comisia și-a îmbunătățit nivelul de informații pentru tinerii aflați în căutarea unui loc de muncă în carul sistemului EURES pentru schimbul de informații privind ofertele de locuri de muncă și a lansat „Primul tău loc de muncă EURES” pentru a-i ajuta pe tineri să-și găsească un loc de muncă în străinătate.

Ca urmare a agendei de securitate a UE și a Declarației de la Paris, statele membre s-au angajat să își intensifice eforturile pentru a încuraja incluziunea și participarea în societate a tuturor tinerilor. Prin acțiuni, inclusiv Săptămâna europeană a tineretului, Comisia a mobilizat societatea civilă să lucreze cu privire la incluziunea socială, cetățenia și dialogul intercultural. Toate aceste domenii se vor bucura de o finanțare mai mare în cadrul programului Erasmus+. Aceste eforturi completează activitățile rețelei finanțate de UE pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare (*Radicalisation Awareness Network* – RAN), care subliniază rolul preventiv al educației și predării gândirii critice și a valorilor democratice în combaterea radicalizării. În acest context, Comisia a accentuat importanța încurajării tinerilor să își exercite spiritul critic cu privire la mesajele extremiste ⁽¹⁸⁾ și a subliniat potențialul oferit de Erasmus+ pentru sprijinirea mobilității în scop educațional și a parteneriatelor între părțile interesate, care, în ultimă instanță, pot ajuta tinerii să dezvolte rezistența la opiniile extremiste ⁽¹⁹⁾.

Acțiuni specifice în domeniul politicii pentru tineret

Cooperarea UE s-a axat pe incluziunea socială și pe responsabilizarea tinerilor, inclusiv accesul la drepturi și participarea la viața politică. Consiliul a lansat un apel pentru o mai mare contribuție a politicii pentru tineret la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020 și a confirmat intenția sa de a include mai bine NEET și a promova antreprenoriatul în rândul tinerilor.

Activitatea de tineret a reprezentat o prioritate a agendei UE privind tineretul începând din 2013. Un studiu al Comisiei a arătat valoarea activităților pentru tineret pentru tineri în diferitele aspecte ale vieții lor ⁽²⁰⁾, iar în 2015, cea de a doua Convenție europeană privind activitățile pentru tineret a identificat cele mai urgente provocări și a solicitat o agendă europeană privind activitățile pentru tineret. ⁽²¹⁾ În plus, Consiliul a invitat Comisia să ia în considerare formularea unei propuneri de recomandare a Consiliului privind activitățile pentru tineret, din perspectiva rezultatelor studiilor relevante și lucrărilor grupului de experți.

Având în vedere îngrijorările cu privire la retragerea tinerilor din formele tradiționale de participare, Comisia a colectat dovezi ⁽²²⁾ că aceștia sunt încă dornici să participe, dar că ei solicită canale de participare mai numeroase și diferite. Provocarea adresată factorilor de decizie politici va fi să găsească modalitatea optimă de a răspunde. Rezoluția Consiliului din 2015 privind încurajarea participării politice a tinerilor la viața democratică în Europa oferă un cadru pentru a răspunde acestei provocări.

⁽¹⁷⁾ JO C 88, 27.3.2014, p. 1.

⁽¹⁸⁾ COM(2013) 941 „Prevenirea radicalizării către terorism și extremismul violent: consolidarea reacției UE”.

⁽¹⁹⁾ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network/about-ran/ran-prevent/index_en.htm

⁽²⁰⁾ Studiu privind *Valoarea activităților pentru tineret în UE, 2014*: rapoartele grupului de experți privind potențialul creativ și inovator al tinerilor și abordări de calitate în activitățile pentru tineret.

⁽²¹⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8491-2015-INIT/en/pdf>

⁽²²⁾ Studiu privind *Participarea tinerilor la viața democratică, 2013*.

De la politică la schimbări la fața locului: Programul Erasmus+

În 2014, UE a lansat programul Erasmus+ pentru educație, formare, tineret și sport. Având un buget de 14,7 miliarde EUR pentru perioada până în 2020, Erasmus+ sprijină mobilitatea în scop educațional a patru milioane de tineri și educatori, 10 % din bugetul acestuia fiind rezervat activităților pentru tineret, care finanțează un număr estimat de 400 000 de participanți în cadrul schimburilor de tineret și de 100 000 de participanți în cadrul Serviciului european de voluntariat (EVS). Aceasta reprezintă o creștere de 80 % a finanțării față de programul anterior „Tineretul în acțiune”.

Erasmus+ leagă mai bine politica și programul decât înainte. El finanțează parteneriate strategice între prestatorii din domeniul educației, stimulând cooperarea transectorială. Youthpass⁽²³⁾ a continuat să sprijine recunoașterea învățării nonformale și informale: agențiile naționale pentru tineret au eliberat aproape 250 000 de certificate de la începuturile sale. Pentru a extinde impactul Youthpass, Consiliul a propus să-l introducă în alte sectoare și să sprijine utilizarea instrumentelor de recunoaștere naționale inspirate de acesta.

Extinderea publicului vizat

Utilizând atât instrumente online, cât și offline, Comisia s-a angajat să informeze mai bine tinerii cu privire la oportunitățile oferite de politicile și programele UE. Mai mult decât atât, ea a căutat să le asculte punctele de vedere și ideile. Având 1,5 milioane de vizitatori unici în 2014, Portalul european pentru tineret a devenit un pilon al acestor activități, oferind publicitate pentru oportunitățile transfrontaliere de voluntariat și conectare la informațiile EURES privind locurile de muncă și ofertele de stagii. În 2015, Comisia a colectat idei din partea tinerilor în „laboratoare de idei” în timpul Săptămânii europene a tineretului, care, în ansamblu a atins 137 000 de persoane în cadrul evenimentelor și 1,2 milioane prin intermediul rețelelor de comunicare sociale.

Comisia va continua să îmbunătățească proiectarea și funcționalitatea Portalului european pentru tineret și a altor platforme online. Ea va colabora mai strâns cu rețelele aflate în contact direct cu tinerii, cum ar fi rețeaua Eurodesk, cu cei 1 200 de specialiști în domeniul informației.

3.2. Acțiuni ale statelor membre

Statele membre urmăresc din ce în ce mai mult politicile transversale pentru tineret, având drept preocupări esențiale ocuparea forței de muncă, incluziunea socială și civică. Acestea au adoptat multe măsuri de integrare a tinerilor pe piața muncii, de multe ori ca parte a sistemelor de garanție pentru tineret și susținute prin fonduri UE disponibile în cadrul FSE și YEL. În plus, 18 proiecte pilot la scară mică au fost efectuate în 2014 cu sprijinul direct al Comisiei. Toate statele membre au prezentat planuri de implementare a garanțiilor pentru tineret. Progresele înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare a acestora sunt evaluate în cadrul semestrului european. Majoritatea statelor membre au implicat organizațiile de tineret, iar două treimi din acestea au implicat serviciile pentru tineret în parteneriatele create în contextul garanției pentru tineret.

Ca răspuns la preocupările privind excluderea socială crescândă a tinerilor, aproape toate statele membre au luat măsuri pentru a îmbunătăți integrarea NEET. Majoritatea s-a angajat să îmbunătățească accesul tinerilor la servicii de calitate, iar 80 % au sprijinit activitățile pentru tineret și centrele pentru tineret. Cu toate acestea, activitățile pentru tineret au avut de suferit de pe urma reducerilor bugetare în întreaga Europă⁽²⁴⁾, în timp ce ponderea tot mai mare a tinerilor expuși riscului de sărăcie și de excludere crește cererea de intervenție.

În ceea ce privește participarea, 27 de state membre au elaborat mecanisme de dialog cu tinerii; 25 au oferit sprijin public organizațiilor de tineret și două treimi au promovat utilizarea mass-mediei online și au oferit mai multe oportunități de dezbateri. Deși statele membre au intenționat să implice tineretul din întregul spectru socioeconomic, dată fiind participarea în mod constant mai redusă a anumitor grupuri, factorii decizionali de la toate nivelurile pot face eforturi suplimentare pentru implicarea grupurilor subreprezentate.

4. Guvernanța și punerea în aplicare a cadrului de cooperare pentru tineret în perioada 2013-2015

Rapoartele statelor membre privind punerea în aplicare a cadrului de cooperare oferă o bază solidă pe care UE să continue cooperarea în domeniul tineretului. Cadrul a contribuit la progresul agendelor naționale de tineret și a cooperării intersectoriale în sprijinul tinerilor, pe baza unor dovezi relevante și a schimburilor de experiență.

⁽²³⁾ Youthpass este un instrument de recunoaștere pentru învățarea nonformală și informală în domeniul activităților pentru tineret; acesta este utilizat pentru proiecte finanțate din acea parte a programului Erasmus+ dedicată tineretului. <https://www.youthpass.eu/en/youthpass/>

⁽²⁴⁾ Studiu privind Valoarea activităților pentru tineret în UE, 2014.

Pentru a face mai eficace punerea în aplicare a cadrului, Comisia și statele membre ar putea îmbunătăți schimbul de date relevante și de alte dovezi din afara domeniului tineretului. În același timp, ele le-ar putea utiliza ca bază pentru politici pentru tineret mai puternic axate pe obținerea de rezultate. Ambele ar trebui să sprijine includerea unor preocupări legate de tineret în alte politici. La nivelul UE, învățarea reciprocă poate fi diversificată, de exemplu prin crearea unor posibilități suplimentare de învățare *inter pares*, adaptate la nevoile diferite ale statelor membre. Dialogul structurat cu tineretul ar trebui să devină mai favorabil incluziunii.

Principalele activități și instrumente sunt analizate în detaliu în cele ce urmează.

Cadrul ca element determinant al agendei Uniunii

Cadrul a dat un impuls puternic agendelor naționale de tineret. Aproape toate statele membre au introdus inițiative sau instrumente în acest domeniu din 2010. În două treimi, cadrul a consolidat prioritățile politicii naționale pentru tineret și într-o treime acesta a influențat nivelul local și regional. 11 state membre și-au reorientat politica națională pentru tineret în conformitate cu acest cadru.

Cadrul a încurajat cooperarea intersectorială. Aproape toate statele membre dispun de mecanisme instituționalizate pentru asigurarea unei abordări intersectoriale a politicii pentru tineret, cum ar fi structuri interservicii și reuniuni interministeriale periodice.

Primul plan de lucru al UE pentru tineret adoptat de Consiliu (2014-2015) a vizat să impulsioneze punerea în aplicare a cadrului și majoritatea statelor membre au luat parte la activitățile sale. Douăzeci și trei de state membre au considerat că planul de lucru a reușit să-și atingă scopul și a reflectat în mod corect prioritățile naționale, însă unele state membre au avertizat cu privire la riscurile unei abordări incoerente sau paralele a cadrului de nouă ani.

Elaborarea politicilor bazată pe date concrete: evoluții cantitative și calitative

Situația tinerilor în UE este evaluată în mod regulat pe baza unui tablou de bord cu 41 de indicatori privind condițiile care îi afectează pe tineri. ⁽²⁵⁾ Statele membre utilizează din ce în ce mai mult acești indicatori, chiar dacă acest lucru nu a produs încă sistematic politici pentru tineret axate pe obținerea de rezultate.

Indicatorii și dovezile suplimentare din partea Eurostat, Eurofound și parteneriatul dintre Comisie și Consiliul Europei, în special prin intermediul analizei efectuate de Echipa de cercetători europeni în domeniul tineretului (*Pool of European Youth Researchers – PEYR*), vor ajuta statele membre și Comisia să identifice noile tendințe și să adapteze prioritățile în consecință.

Este necesar ca statele membre și Comisia să împărtășească aceste dovezi – dincolo de sfera de aplicare a politicii de tineret – cu alte persoane care lucrează cu tinerii. La nivelul UE, noul instrument de monitorizare pentru tineret ⁽²⁶⁾ oferă un acces online la date simplu de utilizat. Începând din 2016, o nouă platformă wiki pentru tineret va oferi informații actualizate privind politicile, legislația și programele din domeniul tineretului. Aceasta va fi completată de un nou cadru de indicatori pentru monitorizarea garanției pentru tineret, pentru care primele date sunt așteptate până la sfârșitul anului 2015.

Învățarea reciprocă: schimbul de experiență

Statele membre au învățat unele de la altele, în primul rând prin participarea la grupurile de experți. În perioada 2013-2015, experții au abordat modalități de sprijinire a potențialului creativ și inovator al tinerilor, a contribuției activităților pentru tineret la provocările tinerilor în perioada de criză și a calității activităților pentru tineret. Constatările au fost incluse în lucrările din cadrul Consiliului, precum și în discuțiile din cadrul Forumului pentru educație, formare și tineret. ⁽²⁷⁾ Raportul din 2015 privind activitățile de calitate pentru tineret ⁽²⁸⁾ a stat la baza concluziilor Consiliului privind consolidarea activităților pentru tineret pentru a asigura coeziunea în cadrul societăților ⁽²⁹⁾, care au solicitat un instrument de referință și de orientare privind calitatea pentru organizațiile naționale active în domeniul activităților pentru tineret.

De asemenea, statele membre au învățat unele de la altele prin activități organizate în parteneriat între Comisie și Consiliul Europei; grupuri mai restrânse de state membre au organizat schimburi specifice privind aspecte de interes comun, cum ar fi activitatea locală pentru tineret.

⁽²⁵⁾ SEC(2011) 401.

⁽²⁶⁾ http://ec.europa.eu/youth/dashboard/index_en.htm

⁽²⁷⁾ Rezoluția Consiliului privind un plan de lucru al Uniunii Europene pentru tineret pentru perioada 2014-2015, 20 mai 2014.

⁽²⁸⁾ *Activitățile de calitate pentru tineret – un cadru comun pentru dezvoltarea în continuare a activităților pentru tineret*, http://ec.europa.eu/youth/library/reports/quality-youth-work_en.pdf

⁽²⁹⁾ Mai 2015.

Pentru a profita cât mai mult de diferitele activități de învățare reciprocă, următorul plan de lucru ar trebui să includă elaborarea unui cadru flexibil, care să faciliteze accesul la informații și rezultatelor activităților. Acesta ar trebui să încurajeze utilizarea constatrilor și asigurarea concordanței dintre parteneri cu interese comune.

Dialogul structurat: extinderea publicului vizat și ancorarea dialogului în agenda politică

Dialogul structurat al UE între factorii decizionali, tineri și reprezentanții acestora este, în general, considerat ca un instrument promițător care permite ascultarea tinerilor. Primul său ciclu de 18 luni, care a expirat în 2011, a contribuit la elaborarea inițiativelor ulterioare ale UE privind șomajul în rândul tinerilor. În perioada 2013-2015, dialogul a abordat incluziunea socială și responsabilizarea tinerilor și recomandările sale au fost ulterior abordate în cadrul Consiliului.

Dialogul structurat a evoluat din 2013 și este mai bine ancorat în agenda politicii pentru tineret. Numărul de participanți a crescut mai mult decât de două ori, iar aproximativ 40 000 de tineri s-au manifestat în ultimul ciclu, mulți dintre ei în numele unor grupuri mai mari. De asemenea, procesele de dialog național se inspiră din acesta și au început să se contureze.

Dialogul structurat trebuie să își realizeze încă potențialul complet: el nu reușește încă să atingă un grup mai larg de tineri cu mai puține oportunități și o opinie politică mai slabă. Comisia încurajează o extindere a publicului vizat prin burse Erasmus+ pentru sprijinirea eforturilor naționale, și printr-un instrument de consultare online lansat în 2014. O altă provocare este monitorizarea gradului de utilizare a rezultatelor dialogului în cadrul politicilor UE și al celor naționale. În cele din urmă, în interesul responsabilizării și pentru a motiva tinerii să rămână implicați, factorii de decizie de la toate nivelurile ar trebui să furnizeze un feedback îmbunătățit cu privire la răspunsurile lor prin intermediul Portalului european pentru tineret și al grupurilor de lucru naționale. Constatările Raportului UE privind tineretul pentru 2015 și ale evaluării intermediare în curs a cadrului de cooperare al UE în domeniul tineretului pot servi drept sursă de inspirație pentru viitoare îmbunătățiri ale dialogului structurat.

5. Calea de urmat pentru cooperarea UE în domeniul tineretului (2016-2018)

Egalitatea de șanse în materie de educație, ocuparea forței de muncă și de participare în comunități favorabile incluziunii

Pe baza priorităților politice ale UE, rapoartele statelor membre cu privire la punerea în aplicare a cadrului, a datelor și dovezilor colectate, a viitorului ciclu de lucru al cadrului de cooperare ar trebui să vizeze în special:

- creșterea incluziunii sociale a tuturor tinerilor, ținând seama de valorile europene subiacente;
- o mai mare participare a tuturor tinerilor la viața democratică și civică în Europa;
- facilitarea tranziției tinerilor de la adolescență la vârsta adultă, în special integrarea pe piața forței de muncă.

În ceea ce privește aceste priorități, în timp ce acțiunile statelor membre și ale Comisiei se adresează tuturor tinerilor, se va pune un accent deosebit pe următoarele grupuri:

- tinerii expuși riscului de marginalizare;
- tinerii care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET);
- tinerii proveniți din familii de migranți, inclusiv imigranții nou-sosiți și tinerii refugiați.

Comisia și statele membre vor adopta măsuri în aceste domenii, inclusiv prin intermediul planului de lucru al UE pentru tineret, al instrumentelor prevăzute de cadru și prin stabilirea unei cooperări cu alte politici, după caz, pentru a promova:

- incluziunea socială și acțiunile de sensibilizare pentru informarea tinerilor din medii diferite, în special a celor care suferă de dezavantaje, pentru a asigura participarea deplină a acestora la activitățile sociale și civice;
- capacitatea activităților pentru tineret, a organizațiilor și a rețelelor de tineret de a acționa în calitate de forțe de integrare prin sprijinirea tinerilor să se implice, să desfășoare activități de voluntariat și să fie motorul unor schimbări sociale pozitive în cadrul comunităților;
- recunoașterea activităților de calitate pentru tineret, consolidând capacitatea acestora de sensibilizare a tinerilor și de adaptare la noile schimbări societale, comportamentale și tehnologice;
- noi forme de participare la procesul democratic și accesul la adoptarea de decizii politice atât cu ajutorul unor instrumente online cât și offline;

- evoluția continuă a cererilor de competențe, îndeosebi pe plan cetățesc, al educației în domeniul mass-mediei și al competențelor digitale, precum și al gândirii critice și al înțelegerii interculturale;
- accesul tinerilor la drepturile lor fundamentale și la principiile de nediscriminare și de înțelegere interculturală; și
- voluntariatul, inclusiv prin intermediul programelor UE precum EVS și noua inițiativă „Voluntari UE pentru ajutor umanitar”, ca modalitate de a combina învățarea cu angajamentul civic ⁽³⁰⁾; o mai mare complementaritate între actorii naționali și internaționali în vederea intensificării activităților de voluntariat transfrontaliere și asigurării unei legături mai strânse între voluntariatul național și EVS.

Reflectând aceste priorități, dialogul structurat purtat de UE cu tinerii ar trebui să promoveze includerea tuturor tinerilor în societăți tolerante, pluraliste și democratice. Următorul dialog trebuie să atingă un public mult mai larg de grupuri de tineri, în special cele care nu s-au implicat până acum în cadrul dialogului, printre altele utilizând instrumente de implicare mai ușoare, adaptate nevoilor și obiceiurilor de viață ale tinerilor.

Politica pentru tineret în cadrul unei agende UE mai extinse

Politica pentru tineret nu poate funcționa izolat. Cooperarea și complementaritatea cu politici precum ocuparea forței de muncă, educația, formarea, sănătatea și bunăstarea, cultura, mass-media digitală, dezvoltarea durabilă, cetățenia și sportul este esențială.

Cadrul de cooperare poate sprijini o astfel de cooperare prin intermediul mecanismelor sale. Prin planul de lucru al UE, Comisia și statele membre pot continua și perfecționa punerea în aplicare intersectorială a structurilor și metodelor de lucru. Acest lucru contribuie la atingerea obiectivelor generale în domeniul tineretului: crearea mai multor oportunități și asigurarea egalității de șanse pentru toți tinerii în educație și pe piața forței de muncă și promovarea cetățeniei active, a incluziunii sociale și a solidarității în rândul tuturor tinerilor.

Cooperarea europeană în domeniul tineretului ar trebui să facă parte dintr-o agendă politică mai largă pentru tineri. Pentru a avea un impact real, factorii de decizie de la nivelul UE și al statelor membre trebuie să colaboreze cu profesioniștii din domeniu, furnizorii de servicii, educatorii și întreprinderile din teritoriu pentru a mobiliza resurse și fonduri care să atingă o masă critică de tineri. Ei ar trebui să furnizeze soluții inovatoare pentru fenomenele de marginalizare, excludere și lipsa de participare.

În cele din urmă, există o nevoie urgentă de intensificare a eforturilor. Pentru a oferi unui număr mai mare de tineri o veritabilă perspectivă de a deveni pe deplin membri angajați ai comunităților lor, avem nevoie de o abordare cuprinzătoare care să răspundă provocărilor viitoare. Acest lucru necesită o agendă politică coerentă, sprijinită de programul Erasmus+, de garanția pentru tineret și de instrumente de finanțare ale UE cu o rază mai largă de acțiune, precum FSE sau YEI. Resursele naționale și regionale trebuie să sprijine aceste eforturi, acolo unde este posibil.

⁽³⁰⁾ La nivelul UE, în pofida dublării numărului de beneficiari în cadrul EVS, voluntariatul transfrontalier rămâne în continuare modest.

Raport comun pentru 2015 al Consiliului și al Comisiei privind punerea în aplicare a Cadrelui strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020)

Noi priorități pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale

(2015/C 417/04)

1. CONTEXT

Europa se confruntă cu o serie de sarcini urgente: reluarea creării de locuri de muncă și a redresării economice; obținerea unei creșteri durabile; reducerea deficitului de investiții; sporirea coeziunii sociale; coordonarea unui răspuns la fluxul de migrație; acordarea unei atenții prioritare prevenirii radicalizării și violenței. În același timp, Europa trebuie să găsească soluții la provocări pe termen lung, precum îmbătrânirea populației, adaptarea la era digitală și păstrarea competitivității într-o economie globalizată și bazată pe cunoaștere.

Răspunsul bazat pe politică al Europei, definit în cadrul orientărilor politice ale Comisiei Europene, „Un nou început pentru Europa: Agenda mea pentru locuri de muncă, creștere, echitate și schimbări democratice (1)”, marchează un nou început. Există argumente economice solide în favoarea utilizării educației și formării profesionale drept sector favorabil creșterii economice pentru realizarea obiectivelor acestei noi agende. Orice investiție în capitalul uman este o investiție înțeleaptă. Educația și formarea profesională de bună calitate contribuie la promovarea unei creșteri economice susținute, precum și a dezvoltării durabile, alimentând cercetarea și dezvoltarea, inovarea, productivitatea și competitivitatea. Statele membre ar trebui să realizeze investițiile necesare în toate sistemele de educație și de formare profesională pentru a îmbunătăți eficiența și eficacitatea acestora în ridicarea nivelului de aptitudini și competențe ale forței de muncă, pentru a le permite astfel acestora să anticipeze și să răspundă mai bine necesităților aflate în schimbare rapidă ale piețelor dinamice ale muncii, într-o economie din ce în ce mai digitală și în contextul schimbărilor tehnologice, de mediu și demografice. Statele membre ar trebui să își intensifice eforturile pentru a îmbunătăți accesul tuturor la învățare de calitate pe tot parcursul vieții și pentru a pune în aplicare strategii de îmbătrânire activă care permit prelungirea vieții profesionale.

Izbucnirile de extremism violent cu consecințe tragice de la începutul anului 2015 ne-au reamintit cu putere că societățile noastre sunt vulnerabile. Educația și formarea profesională au un rol important în asigurarea faptului că valorile umane și civice pe care le împărtășim sunt păstrate și transmise generațiilor viitoare, pentru a promova libertatea de gândire și de exprimare, incluziunea socială și respectul pentru ceilalți, precum și pentru a preveni și a combate discriminarea sub toate formele sale, pentru a consolida predarea și acceptarea acestor valori comune fundamentale și punând bazele unor societăți mai favorabile incluziunii prin intermediul educației – începând de la o vârstă fragedă. (2) Educația și formarea profesională pot contribui la prevenirea și combaterea sărăciei și a excluziunii sociale, la promovarea respectului reciproc și la construirea fundamentului unei societăți deschise și democratice pe care se întemeiază cetățenia activă.

În același timp, sistemele de educație și formare profesională se confruntă cu provocarea de a asigura accesul egal la o educație de înaltă calitate, în special prin faptul că sunt deschise persoanelor defavorizate și integrează persoane care provin din medii diferite, inclusiv prin integrarea adecvată a migranților sosiți de curând (3), în mediul de învățare, favorizând astfel o convergență socială ascendentă.

În acest context, educația și formarea profesională reprezintă o componentă semnificativă pentru multe din strategiile și inițiativele UE, cum ar fi Strategia Europa 2020, Garanția pentru tineret, Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, Inițiativa privind piața unică digitală, Agendele europene privind securitatea și migrația și Planul de investiții pentru Europa, respectându-se totodată integral competența statelor membre în ceea ce privește propriile sisteme de educație și formare profesională. Cooperarea în cadrul ET 2020 completează acțiunile naționale și sprijină statele membre prin schimburi colegiale, învățarea reciprocă, colectarea probelor și a datelor, în aplicarea unor reforme menite să le îmbunătățească rezultatele.

Educația și formarea profesională le asigură persoanelor cunoștințele, aptitudinile și competențele care le permit să se dezvolte și să influențeze situația fiecăruia, prin lărgirea perspectivelor acestora, prin dotarea favorabilă a cetățenilor pentru viitor, punând bazele pentru o cetățenie activă și valori democratice și pentru promovarea incluziunii, a echității și a egalității.

(1) Prezentate de președintele Comisiei, Jean-Claude Juncker, în fața Parlamentului European la 15 iulie 2014 la Strasbourg.

(2) Declarația cu privire la promovarea cetățeniei și a valorilor comune ale libertății, toleranței și nediscriminării prin educație, Paris, 17 martie 2015.

(3) Următoarele elemente se aplică atunci când se face referire în acest text la migranți:

Acest fapt nu aduce atingere situației juridice privind accesul la educație și formare profesională pentru diferite categorii de migranți, astfel cum este definit în dreptul internațional aplicabil, în dreptul Uniunii Europene și în dreptul național.

Monitorul educației și formării 2015 al Comisiei Europene arată că există încă provocări importante:

- În UE, 22 % dintre tinerii de 15 ani obțin la matematică rezultate slabe. În rândul elevilor cu situație socioeconomică precară, această valoare are un nivel îngrijorător de 36,6 %. În plus, 18 % dintre tinerii de 15 ani din UE au rezultate slabe la citire și 17 % obțin rezultate slabe la științe. Rezultatele slabe în aceste domenii de studiu sunt cu aproximativ 60 % mai frecvente în rândul băieților decât în rândul fetelor; ⁽⁴⁾
- Unul din patru adulți din Europa este prins în capcana competențelor reduse, care limitează accesul la piața muncii și, în același timp, blochează opțiunile de continuare a educației sau a formării profesionale. Numai 4,4 % din cele 66 de milioane de adulți, care în cel mai bun caz au absolvit învățământul secundar inferior, participă la învățarea în rândul adulților; ⁽⁵⁾
- Părăsirea timpurie a școlii ⁽⁶⁾ se ridică în prezent la 11,1 %. Deși s-au realizat progrese importante pentru atingerea obiectivului principal comun al Strategiei Europa 2020, există încă peste 4,4 milioane de persoane care au părăsit timpuriu școala în Europa, iar aproximativ 60 % dintre aceștia sunt fie inactivi, fie șomeri, ceea ce înseamnă riscuri mai mari de excluziune socială și un angajament civic mai scăzut;
- Numărul de absolvenți de învățământ superior ⁽⁷⁾ continuă să crească, proporția lor reprezentând în prezent 37,9 %. De asemenea, s-au făcut progrese importante în direcția îndeplinirii obiectivului principal comun al Strategiei Europa 2020, dar șansele de angajare ale acestor absolvenți stagnează în întreaga UE.

Evaluarea cuprinzătoare la jumătatea perioadei a cadrului strategic ET 2020, care oferă o bază pentru prezentul raport și a fost efectuată în 2014 cu participarea statelor membre și a principalelor părți interesate, a condus la trei concluzii principale referitoare la politici:

- A fost confirmată valoarea unui cadru integrat care să acopere toate nivelurile și formele de educație și formare profesională. Astăzi, nevoia de flexibilitate și permeabilitate între experiențele de învățare necesită o abordare coerentă de la educația copiilor preșcolari până la universitate, de la învățământul profesional și tehnic până la programele de învățare în rândul adulților, asigurându-se astfel respectarea principiului învățării pe tot parcursul vieții.
- Cele patru obiective strategice ale cadrului ET 2020 (care constituie în prezent criteriile de referință în UE) rămân valabile, întrucât au fost formulate într-o manieră cuprinzătoare și orientată spre viitor în cadrul concluziilor Consiliului privind ET 2020 din 2009. Ele furnizează o bază solidă pentru activitățile ET 2020 până în 2020. În schimb, accentul politicilor trebuie să fie regândit, pentru a include nu numai provocările presante în materie de economie și de ocupare a forței de muncă, ci și rolul educației în promovarea echității și a incluziunii și în transmiterea valorilor comune europene, a competențelor interculturale și a cetățeniei active.
- ET 2020 constituie o contribuție importantă la agenda globală a UE privind locurile de muncă, creșterea economică și investițiile, inclusiv la semestrul european. În acest sens, ar putea fi consolidate învățarea pe baza unor elemente concrete și învățarea reciprocă pe teme problematice care țin de reforme, precum și relevanța cadrului specific pentru fiecare țară în parte, după caz.

Ținând cont de provocările și de concluziile politice menționate mai sus și pentru a alinia mai bine ET 2020 cu mandatul politic și prioritățile politice ale UE, prezentul raport comun propune ca acțiunile de cooperare europeană să se realizeze în acest cadru până în 2020, crescând astfel ciclul de lucru de la 3 la 5 ani.

2. PRINCIPALELE PROVOCĂRI CARE DETERMINĂ ALEGEREA PRIORITĂȚILOR VIITOARE

Pe baza bilanțului și în același timp plecând de la diferențele constatate între statele membre, acest capitol prezintă principalele evoluții și provocări în domeniul educației și formării profesionale în Europa care au condus la identificarea **noilor domenii prioritare** și **aspecte concrete** care trebuie abordate până în 2020.

Noile domenii prioritare sunt:

- Dobândirea de cunoștințe, aptitudini și competențe relevante și de înaltă calitate, în cadrul învățării pe tot parcursul vieții, cu accent pe rezultatele învățării, pentru a spori capacitatea de inserție profesională și a stimula inovarea, cetățenia activă și bunăstarea;
- Educația favorabilă incluziunii, egalitatea, echitatea, nediscriminarea și promovarea competențelor civice;

⁽⁴⁾ Rezultatele PISA ale OCDE din 2012: Excelența prin echitate.

⁽⁵⁾ Studiu al competențelor adulților: implicații pentru politicile de educație și formare profesională în Europa, Comisia Europeană (2013).

⁽⁶⁾ Ponderea populației cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani care a absolvit cel mult învățământul secundar inferior și care nu mai urmează niciun program educațional sau de formare profesională.

⁽⁷⁾ Procentul celor cu vârste cuprinse între 30 și 34 de ani care au încheiat cu succes învățământul de nivel terțiar (Eurostat).

- Educația și formarea profesională deschisă și inovatoare, inclusiv prin valorificarea la maximum a erei digitale;
- Sprijin ferm pentru cadre didactice, formatori, directori de unități de învățământ și alți membri ai personalului din învățământ;
- Transparența și recunoașterea aptitudinilor și calificărilor, pentru a facilita mobilitatea în scop educațional și mobilitatea forței de muncă;
- Investiții sustenabile, calitate și eficiență pentru sistemele de educație și formare profesională.

Aceste domenii prioritare și aspectele concrete legate de acestea sunt evidențiate în anexă.

2.1. Calitatea și relevanța rezultatelor învățării sunt esențiale pentru dezvoltarea aptitudinilor și a competențelor

În Europa, nivelul scăzut de aptitudini și cunoștințe de bază împiedică progresul economic și limitează mult perspectivele de împlinire personală, socială și profesională a persoanelor. Pentru a spori capacitatea de inserție profesională, inovarea și cetățenia activă și bazându-se pe Recomandarea din 2006 a Parlamentului European și a Consiliului privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, aptitudinile de bază trebuie să fie însoțite de alte competențe-cheie și atitudini, cum ar fi creativitatea, spiritul antreprenorial și spiritul de inițiativă, competențele digitale ⁽⁸⁾, competențele lingvistice, gândirea critică, inclusiv prin alfabetizarea digitală și educația în domeniul mass-mediei, precum și aptitudinile care reflectă nevoile aflate în expansiune, cum ar fi cele din cadrul economiei verzi și al sectorului digital și al sănătății.

Calitatea rezultatelor învățării care trebuie stimulate într-o perspectivă pe întreg parcursul vieții. Deși majoritatea statelor membre aplică strategii ample de învățare pe tot parcursul vieții, toate țările ar trebui să dezvolte astfel de strategii și să asigure permeabilitatea între diferitele forme și niveluri de învățământ, de pe băncile școlii până la locul de muncă. Acest lucru necesită eforturi continue de coordonare și de parteneriat între diferitele sectoare de învățământ și între instituțiile de învățământ și părțile interesate relevante.

Educația și îngrijirea copiilor preșcolari (EICP) este punctul de plecare și unul dintre cele mai eficiente mijloace de sporire a competențelor-cheie, dar acest sector se confruntă cu o dublă provocare privind extinderea accesului și creșterea calității. Furnizarea de servicii pentru copiii în vârstă de până la 3 ani este deosebit de problematică în unele țări. Astfel cum se propune în cadrul de calitate pentru EICP elaborat de experți din statele membre în ciclul de lucru anterior, aspecte esențiale pentru viitoarele lucrări ar putea include îmbunătățirea accesului, axându-se pe persoanele defavorizate, profesionalizarea personalului și eficientizarea guvernantei, programele de învățământ, finanțarea și sistemele de monitorizare.

Toate statele membre **au introdus măsuri care vizează reducerea părăsirii timpurii a școlii**, dar acestea nu sunt întotdeauna încadrate în strategii mai ample, așa cum cere recomandarea Consiliului din 2011 ⁽⁹⁾, sau în politici echivalente bazate pe elemente concrete. Pentru un succes garantat, este nevoie de angajamente pe termen lung și de cooperare transsectorială, cu un accent special pe combinația adecvată de măsuri de prevenire, intervenție timpurie și compensare. Politicile la nivel de școală pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii ar trebui să includă abordări bazate pe colaborare, implicarea activă a părinților, parteneriate cu părți interesate externe și cu restul comunității, măsuri de sprijinire a bunăstării elevilor și îndrumare și consiliere de înaltă calitate, asigurându-se că fiecare elev are aceeași șansă de a accesa, de a participa la și de a beneficia de o educație de înaltă calitate și permițând tuturor cursanților să își realizeze pe deplin potențialul.

Sistemele de învățământ superior ar trebui să stimuleze economia bazată pe cunoaștere și să răspundă nevoilor societății. Învățământul superior trebuie să răspundă în mod eficient necesităților unei societăți în schimbare și ale pieței muncii, prin creșterea aptitudinilor și capitalului uman al Europei și prin consolidarea contribuției sale la creșterea economică. Pentru a realiza acest lucru, ar trebui să se asigure că modernizarea se concentrează asupra sinergiilor între educație, cercetare, inovare și ocuparea forței de muncă, creând legături între instituțiile de învățământ superior și mediul local și regiuni, punând în aplicare abordări inovatoare în ceea ce privește îmbunătățirea relevanței programelor de învățământ, inclusiv utilizând tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC), îmbunătățind tranzițiile către ocuparea forței de muncă, precum și consolidând colaborarea internațională. În timp ce reducerea ratelor de părăsire timpurie a școlii și creșterea ratelor de absolvire rămân o provocare pentru multe state membre, în special în rândul grupurilor defavorizate, este prioritară necesitatea de a garanta că toate formele de învățământ superior le asigură studenților cunoștințe, aptitudini și competențe relevante de nivel înalt care să îi pregătească pentru viitoarea lor carieră. Învățământul superior trebuie să contribuie, de asemenea, la pregătirea studenților pentru cetățenia activă, bazată pe o atitudine deschisă și pe gândire critică, precum și la sprijinirea dezvoltării personale, jucând pe deplin un rol în transmiterea și producerea de cunoștințe.

⁽⁸⁾ Învățarea și dobândirea competențelor digitale depășesc nivelul aptitudinilor legate exclusiv de TIC și presupun utilizarea în condiții de siguranță, bazată pe colaborare și utilizarea creativă a TIC, inclusiv pentru codificare.

⁽⁹⁾ Regatul Unit a votat împotriva acestei recomandări.

Învățământul profesional și tehnic joacă un rol esențial în dezvoltarea aptitudinilor relevante. Absolvenții instituțiilor de învățământ profesional și tehnic deja se încadrează ușor pe piața muncii în majoritatea statelor membre. Acest lucru se datorește și măsurilor care vizează îmbunătățirea performanței, a calității și a atractivității învățământului profesional și tehnic, care au fost luate în perioada 2011-2014 în vederea punerii în aplicare a rezultatelor definite în Comunicatul de la Bruges din 2010, în cadrul procesului de la Copenhaga. Ar trebui să fie adoptate în continuare și alte reforme, pe baza obiectivelor pe termen mediu definite în concluziile de la Riga din 22 iunie 2015 (a se vedea anexa). Dezvoltarea aptitudinilor relevante ar trebui să fie urmărită prin promovarea în continuare a tuturor formelor de învățare la locul de muncă, cum ar fi stagiile, ucenicile și sistemele de învățământ profesional și tehnic în alternanță, consolidând Alianța europeană pentru ucenicii, dezvoltând în continuare parteneriate cu toate părțile interesate la nivel local, regional și național și consolidând procesul de anticipare a nevoilor în materie de aptitudini. În același timp, ar trebui consolidată dezvoltarea profesională inițială și continuă a cadrelor didactice, a formatorilor și a mentorilor din cadrul VET, inclusiv prin intermediul unor stagii în întreprinderi și industrie pentru a ține pasul cu evoluțiile în domeniu.

Învățarea în rândul adulților ca bază pentru perfecționarea aptitudinilor, recalificare profesională, cetățenia activă și coeziunea socială. Având în vedere sondajele recente ⁽¹⁰⁾ care indică un nivel scăzut al aptitudinilor de bază în rândul adulților, precum și impactul globalizării asupra necesităților în materie de aptitudini și a ratelor ridicate ale șomajului, este necesar să se consolideze punerea în aplicare a Planului european reînnoit pentru învățarea în rândul adulților. Prioritățile ar trebui să includă o guvernare mai eficientă, creșterea semnificativă a ofertei și a numărului celor care valorifică această ofertă, o ofertă mai flexibilă, accesul mai larg, o monitorizare mai strictă și un proces mai eficient de garantare a calității (a se vedea anexa). Învățarea în rândul adulților oferă migranților sosiți recent și persoanelor care provin din familii de migranți o oportunitate pentru continuarea educației sau reconversie profesională și crește oportunitățile acestor persoane de a se stabili pe piața muncii și de a se integra în societate.

2.2. Educația și formarea profesională sunt esențiale pentru promovarea coeziunii sociale, a egalității, a nediscriminării și a competențelor civice

Inegalitatea înregistrează cel mai ridicat nivel din ultimii 30 de ani în majoritatea țărilor din Europa și din cadrul OCDE și are un impact negativ asupra rezultatelor școlare, întrucât sistemele de învățământ urmează, în general, tendințele statutului socioeconomic. Întreruperea ciclului intergenerațional de calificări insuficiente trebuie să fie deci o prioritate. Majoritatea statelor membre au luat măsuri pentru a îmbunătăți accesul la educație pentru cursanții defavorizați. Cu toate acestea, continuă să existe diferențe semnificative la nivel educațional, iar accesul la o educație și o formare profesională de calitate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, este în continuare o provocare în mai multe părți ale UE. Sunt necesare acțiuni eficiente pentru a lua în considerare diversitatea sub toate formele sale și accesul tuturor cursanților la educație și formare profesională favorabile incluziunii, axate pe grupurile de persoane defavorizate, cum ar fi cursanții cu nevoi speciale, migranții sosiți de curând, persoanele provenite din familii de migranți și romii. Garanția pentru tineret ar trebui să fie mobilizată integral (de exemplu, plasamente pe piața locurilor de muncă, ucenicii și educație și formare profesională de tipul „a doua șansă”).

Disparitatea de gen în domeniul educației și al formării profesionale, care se bazează, de asemenea, pe menținerea stereotipurilor de gen, trebuie abordată, inclusiv diferențele de gen în ceea ce privește alegerile educaționale. Intimidarea, hărțuirea și violența în mediul de învățare, inclusiv cea legată de gen, nu poate fi tolerată. Instituțiile de învățământ și cadrele didactice, formatorii, directorii de unități de învățământ și alți membri ai personalului din învățământ trebuie să beneficieze de facilități și de tot sprijinul necesar pentru a le permite cursanților să beneficieze de experiența incluziunii, egalității, echității, nediscriminării și cetățeniei democratice în mediile de învățare. Mediile de învățare deschise, cum ar fi bibliotecile publice, centrele de învățământ pentru adulți și universitățile deschise, ar trebui să fie împuternicite ca mijloc de promovare a incluziunii sociale.

Declarația de la Paris a miniștrilor educației din 17 martie 2015 a făcut apel la acțiune la toate nivelurile pentru a consolida rolul educației în promovarea spiritului civic și a valorilor comune ale libertății, toleranței și nediscriminării, consolidând coeziunea socială și ajutând tinerii să devină membri responsabili, flexibili și activi ai societății noastre diversificate și favorabile incluziunii ⁽¹¹⁾. Educația este importantă în lupta împotriva marginalizării și a radicalizării și pentru prevenirea acestora. Acțiunile întreprinse ca urmare a declarației reprezintă o prioritate-cheie în noul ciclu de lucru. Acestea vor fi sub formă de analize comune, învățare reciprocă, reuniuni, diseminarea bunelor practici și măsuri concrete sprijinite financiar prin programul Erasmus+, în conformitate cu cele patru domenii identificate în declarație: (i) asigurarea că copiii și tinerii dobândesc competențe sociale, civice și interculturale prin promovarea valorilor democratice și a drepturilor fundamentale, prin incluziune socială și nediscriminare, precum și prin cetățenia activă

⁽¹⁰⁾ A se vedea, în special, Studiul competențelor adulților al OCDE, realizat în cadrul Programului pentru evaluarea internațională a competențelor adulților (PIAAC).

⁽¹¹⁾ Educația nonformală este importantă în promovarea participării sociale și democratice a tinerilor, care reprezintă o prioritate a Cadrului de cooperare al UE în domeniul tineretului (Raportul UE privind tineretul pentru 2015).

(ii) îmbunătățirea gândirii critice și a educației în domeniul mass-mediei (iii) promovarea educării copiilor și a tinerilor defavorizați și (iv) promovarea dialogului intercultural prin toate formele de învățare în cooperare cu alte politici relevante și cu părțile interesate.

Importanța domeniilor de acțiune menționate mai sus este întărită de actualul flux de migranți în Europa. Sosirea persoanelor având situații diferite creează o provocare pentru sectorul educației și al formării profesionale, precum și pentru părțile interesate ale acestuia peste tot în Europa. În cazul migranților care rămân în țările noastre, integrarea acestora în educație și formare profesională este o etapă esențială în direcția integrării sociale a acestora, a capacității de inserție profesionale, precum și a dezvoltării personale și profesionale și a cetățeniei active. În acest context, facilitarea dobândirii eficiente a limbii/limbilor țării gazdă reprezintă o primă prioritate. În plus, integrarea cu succes a migranților depinde, de asemenea, de dezvoltarea aptitudinilor interculturale ale cadrelor didactice, ale formatorilor, ale directorilor de instituții de învățământ, ale altor membri ai personalului din învățământ, ale cursanților și ale părinților, pentru a asigura o mai bună pregătire pentru diversitatea multiculturală în mediul de învățare. Dimensiunea europeană a migrației subliniază pertinenta sprijinirii pe deplin a statelor membre în acțiunile lor de integrare, de exemplu prin includerea analizei comune, a învățării reciproce, a conferințelor și a diseminării bunelor practici.

2.3. Pentru un proces de învățare relevant și de înaltă calitate este nevoie de ...

Utilizarea mai activă a metodelor pedagogice inovatoare și a instrumentelor de dezvoltare a competențelor digitale:

Educația și formarea profesională – la toate nivelurile – pot beneficia de introducerea unor practici pedagogice și materiale didactice inovatoare și bine rodite care și-au demonstrat capacitatea de a contribui în mod concret la învățarea angajată și favorabilă incluziunii a diversilor cursanți. Mai multe state membre au lansat inițiative de îmbunătățire a competențelor digitale în rândul cadrelor didactice și al cursanților și o treime au introdus strategii naționale de digitalizare a educației. Provocările rămân însă majore. Societățile devin din ce în ce mai digitale, stimulând astfel cererea de competențe digitale. Educația și formarea profesională trebuie să răspundă acestei nevoi, ceea ce presupune investiții în infrastructură, schimbări organizaționale, dispozitive digitale și competențe digitale ale cadrelor didactice, ale formatorilor, ale directorilor de instituții de învățământ, ale altor membri ai personalului din învățământ, precum și crearea unor resurse educaționale digitale (și deschise) și a unor softuri educaționale de înaltă calitate. Educația și formarea profesională ar trebui să valorifice beneficiile noilor evoluții în domeniul TIC și să adopte metode pedagogice inovatoare și active, care să utilizeze metode participative și bazate pe proiecte. Mediile de învățare deschise, cum ar fi bibliotecile publice, centrele de învățământ pentru adulți și universitățile deschise, pot susține colaborarea dintre sectoarele educaționale, inclusiv pentru cursanții defavorizați.

Sprijin ferm pentru cadrele didactice, formatorii, directorii de unități de învățământ și alți membri ai personalului din învățământ, care joacă un rol esențial în asigurarea succesului cursanților și în punerea în aplicare a politicii în domeniul educației:

Numeroase state membre au raportat măsuri de îmbunătățire a formării cadrelor didactice și au subliniat că atât formarea inițială, cât și dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice și a formatorilor ar trebui să fie adecvate scopului, combinând obiectul de studiu, pedagogia și practica. Rămâne o prioritate dotarea personalului relevant la toate nivelurile și în toate sectoarele educației și formării profesionale cu aptitudini și competențe pedagogice solide, pe bază de cercetare și practică solidă. Aceștia ar trebui să fie instruiți astfel încât să abordeze nevoile individuale ale cursanților și diversitatea din ce în ce mai mare a mediilor sociale, culturale, economice și geografice din care provin aceștia, să prevină părăsirea timpurie a școlii și să utilizeze metode pedagogice inovatoare și instrumente TIC în mod optim, beneficiind totodată de un sprijin de „integrare” la începutul carierei lor.

În multe țări, calitatea învățământului are de suferit din ce în ce mai mult din lipsă de personal suficient, iar interesul pentru o carieră în învățământ este preponderent în scădere. Prin urmare, statele membre ar trebui să ia măsuri pentru a spori atractivitatea și statutul profesiei de cadru didactic.⁽¹²⁾ Sunt necesare politici cuprinzătoare și pe termen lung, pentru a se asigura că sunt selectați cei mai potriviți candidați, având situații și experiențe diferite, și că cadrele didactice beneficiază de oportunități atractive de dezvoltare a carierei, având în vedere, de asemenea, compensarea discriminării acute pe criterii de gen existente în prezent.

Facilitarea mobilității în scop educațional la toate nivelurile: Primul tablou de bord al mobilității (2014), elaborat în urma recomandării Consiliului din 2011 privind mobilitatea în scop educațional, arată că mediul de mobilitate în scop educațional variază mult între statele membre, prezentând în continuare bariere considerabile în materie de informare, sprijin pentru studenți și recunoaștere. Trebuie monitorizate și continuate acțiunile privind transparența, asigurarea calității, precum și validarea și recunoașterea aptitudinilor și a calificărilor. Sunt necesare date mai viabile pentru monitorizarea datelor privind mobilitatea.

Sprijinirea internaționalizării învățământului superior și a învățământului profesional și tehnic va rămâne o prioritate. Acest lucru ar putea include cooperarea la nivel de politică cu alte regiuni ale lumii privind asigurarea calității și promovarea rezultatelor învățării, dezvoltarea parteneriatelor strategice și a cursurilor comune, precum și promovarea mobilității studenților, a personalului și a cercetătorilor, precum și lucrările privind facilitarea utilizării calificărilor obținute în afara UE.

⁽¹²⁾ Măsuri de politică în vederea îmbunătățirii atractivității profesiei de cadru didactic în Europa, Comisia Europeană (2013).

Consolidarea și simplificarea instrumentelor UE de transparență și recunoaștere, precum și o mai mare sinergie între acestea: Instrumentele de transparență și de recunoaștere sunt esențiale pentru mobilitate, capacitatea de inserție profesională și învățarea pe tot parcursul vieții. Unele dintre acestea, precum Europass, sunt utilizate pe scară largă. Pentru a asigura o mai mare transparență, majoritatea statelor membre au elaborat cadre naționale ale calificărilor (CNC), pe care le-au aliniat la Cadrul european al calificărilor (CEC). Mai multe state membre au pus în aplicare Sistemul european de credite pentru educație și formare profesională (ECVET), Cadrul european de referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională (EQAVET) și Cadrul de calificări al Spațiului european al învățământului superior (QF-EHEA).

Activitatea viitoare ar trebui să promoveze validarea învățării nonformale și informale, precum și să faciliteze transparența și comparabilitatea calificărilor în întreaga Europă. În ceea ce îi privește pe migranții sosiți de curând, instrumentele existente în materie de transparență ar putea contribui, de asemenea, la o mai bună înțelegere în UE a calificărilor obținute în străinătate și invers. Recunoașterea și validarea adecvate pot sprijini dezvoltarea unor practici de învățare deschise și inovatoare, inclusiv a celor care folosesc tehnologia digitală.

Lucrările viitoare ar trebui să se concentreze și pe punerea în aplicare a CEC (Cadrul european al calificărilor) și a CNC (cadrele naționale ale calificărilor) în mod mai eficient, precum și pe dezvoltarea în continuare a Cadrului european al calificărilor pentru a îmbunătăți transparența și comparabilitatea calificărilor. Utilizarea CNC și CEC poate sprijini practicile existente de recunoaștere și, astfel, poate facilita procesul de recunoaștere.

După o evaluare preliminară a impactului, ar trebui acordată, de asemenea, o atenție deosebită simplificării și raționalizării actualelor instrumente ale UE, precum instrumente, portaluri și alte servicii privind aptitudini și calificări destinate publicului larg, în vederea consolidării impactului acestora.

Reducerea deficitului de investiții: Investițiile eficiente în educație și formare profesională de calitate reprezintă o sursă de creștere economică durabilă. Cu toate acestea, din cauza crizei, bugetele publice au rămas restrânse și mai multe state membre și-au redus cheltuielile în materie de educație și formare profesională în termeni reali. Prin urmare, este necesară sprijinirea statelor membre în procesul de elaborare a unor reforme care să ofere mai eficient educație și formare profesională de calitate, într-un context societal amplu. Planul de investiții pentru Europa, Erasmus+, fondurile structurale și de investiții europene, inclusiv inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri” și programul Orizont 2020, pot ajuta la stimularea investițiilor și la sprijinirea priorităților de politică ale ET 2020, asigurând totodată legături strânse cu politicile.

3. GUVERNANȚĂ ȘI METODE DE LUCRU

După publicarea raportului comun din 2012, guvernanta ET 2020 s-a îmbunătățit, în special prin consolidarea procesului de colectare a datelor (Monitorul educației și formării) și a caracterului operațional al grupurilor de lucru și prin elaborarea unor platforme pentru schimburi între principalele părți interesate, cum ar fi Forumul „Educație, formare profesională, tineret”. Bilanțul indică un consens referitor la abordarea de mai jos pentru următorul ciclu de lucru:

- Pentru a asigura eficiența cadrului ET 2020, este nevoie de **date analitice solide și de monitorizarea progreselor**. Acest obiectiv va fi realizat în colaborare cu Eurostat, rețeaua Eurydice, Cedefop, OCDE și alte organizații.
- Simplificarea și **raționalizarea raportării** în cadrul ET 2020 rămân o prioritate care va fi susținută prin extinderea ciclului de lucru la 5 ani. Se vor utiliza în mod optim faptele și cifrele analitice și actualizate furnizate, de exemplu, prin intermediul rețelei Eurydice și al Cedefop (ReferNet). În plus, în capitolele dedicate fiecărei țări ale Monitorului educației și formării, vor fi luate de asemenea în considerare date naționale actualizate, dacă sunt solide din punct de vedere metodologic.
- **Stabilirea unor legături mai strânse între educație, mediul de afaceri și cercetare, precum și implicarea partenerilor sociali și a societății civile** vor consolida impactul ET 2020 și relevanța sistemelor de învățare, astfel încât capacitatea de inovare a Europei să sporească. Alianțele cunoașterii și alianțele pentru aptitudini sectoriale din cadrul programului Erasmus+, acțiunile Marie Skłodowska-Curie și Institutul European de Inovare și Tehnologie din cadrul programului Orizont 2020 instituie noi direcții în acest sens. Colaborarea cu părțile interesate va fi stimulată și prin intermediul Forumului „Educație, formare profesională, tineret”, al Forumului european „Universități–mediul de afaceri”, al Forumului „VET–mediul de afaceri” și al forurilor tematice din statele membre. Se va continua cooperarea cu reprezentanții societății civile europene și cu partenerii sociali europeni, pentru a permite o utilizare optimă a expertizei și a capacității lor de informare.

Instrumentele ET 2020 și-au dovedit utilitatea, însă nu au avut întotdeauna un impact efectiv la nivel național, în special din cauza lipsei de sincronizare a activităților, a deficiențelor în ceea ce privește diseminarea și a gradului scăzut de conștientizare la nivel național a utilității rezultatelor. Setul de instrumente ET 2020 va fi consolidat:

- Pentru a îmbunătăți transparența și coerența activităților ET 2020, Comisia – în cooperare cu statele membre (inclusiv cu trioul de președinții ale Consiliului) – va pregăti **un plan de lucru continuu orientativ al ET 2020**, care să cuprindă și să prevadă o prezentare generală clară a activităților-cheie și a evenimentelor de învățare reciprocă planificate pentru reuniunile informale ale înalților funcționari, de exemplu în timpul reuniunilor directorilor generali pentru școli, pentru învățământul profesional și tehnic și pentru învățământul superior („reuniunile directorilor generali”) și în cadrul Grupului la nivel înalt pentru educație și formare profesională, al grupurilor de lucru din cadrul ET 2020, al Grupului consultativ CEC și al Grupului permanent pentru indicatori și criterii de referință.
- Din 2016, o nouă generație de **grupuri de lucru** ⁽¹³⁾ va depune activități referitoare la **aspectele concrete ale ET 2020** enumerate în anexă. Mandatele acestora vor fi propuse de Comisie și modificate în funcție de observațiile formulate de statele membre, în special prin intermediul Comitetului pentru educație. Grupurile vor raporta în mod periodic grupurilor informale relevante de înalți funcționari (de exemplu, reuniunile directorilor generali și Grupul la nivel înalt pentru educație și formare profesională), care vor oferi orientare, și Comitetului pentru educație care aduce rezultatele relevante în atenția Consiliului. Vor fi încurajate metodele de lucru inovatoare, iar rezultatele grupurilor vor fi mai bine difuzate astfel încât să se permită o reală partajare a cunoștințelor, precum și să se faciliteze acțiunile ulterioare.
- **Activitățile de învățare reciprocă din cadrul ET 2020**, desfășurate de obicei în cadrul grupurilor de lucru, vor fi consolidate și vor permite statelor membre care se confruntă cu provocări de politică similare să lucreze în grupuri. **Evaluările reciproce**, organizate în vederea punerii în aplicare a raportului comun din 2012 pe bază voluntară și axate pe provocările specifice fiecărei țări, s-au dovedit utile în contextul reuniunilor informale ale directorilor generali, dar necesită o pregătire mai îndelungată și un dialog interactiv mai intens. **Consilierea reciprocă** personalizată poate fi de asemenea utilizată pentru a susține o anumită agendă națională de reformă. ⁽¹⁴⁾
- **Difuzarea bunelor practici** și a lecțiilor învățate, utilizând date internaționale dacă este cazul, va fi consolidată prin evenimente tematice, schimburi referitoare la învățare în cadrul politicilor și orice altă formulă de transfer și schimburi de cunoștințe cu privire la soluțiile optime din domeniul educației. Pentru a facilita o preluare efectivă a anumitor rezultate-cheie ale ET 2020 de către părțile interesate din domeniul educației și al formării profesionale, va fi acordată o atenție deosebită diseminării mesajelor esențiale în limbile oficiale ale UE, în măsura în care resursele o permit. În plus, modalitățile de diseminare vor fi incluse în mandatele grupurilor de lucru din cadrul ET 2020 și vor fi reflectate în planul de lucru continuu.
- **Monitorul educației și formării**, sincronizat cu semestrul european și care furnizează date actualizate referitoare la diverse teme și țări, va fi utilizat în mod sistematic pentru informarea dezbaterilor de orientare la nivelul Consiliului, precum și pentru informarea Parlamentului European în cadrul dezbaterilor privind provocările și reformele în materie de educație.
- Se va valorifica la maximum potențialul oferit de **programul Erasmus+** pentru creșterea impactului instrumentelor ET 2020, inclusiv prin integrarea pregătirii pentru experimente în materie de politică în cadrul grupurilor de lucru și prin utilizarea informațiilor colectate în cadrul unor proiecte de excelență.
- Deși au fost luate măsuri pozitive pentru a promova cooperarea în domeniul educației și al formării profesionale cu Comitetul pentru ocuparea forței de muncă ca urmare a raportului comun din 2012, se mai pot încă analiza modalități de îmbunătățire și de structurare mai bună a acestei relații, de exemplu prin încurajarea unei dezbateri bazate mai mult pe dovezi privind aspecte legate de capitalul uman, în conformitate cu concluziile Consiliului (EPSCO) din 9 martie 2015.
- Consolidarea cooperării atât în cadrul Consiliului Educație, Tineret, Cultură și Sport, cât și cu alte formațiuni ale Consiliului.

⁽¹³⁾ Aceste grupuri de lucru, înființate inițial de Comisie în cadrul programului de lucru Educație și formare profesională 2010 pentru a implementa metoda deschisă de coordonare în educația și formarea profesională, oferă un forum pentru schimbul de cele mai bune practici în aceste domenii. Ele reunesc, pe bază de voluntariat, experți din statele membre.

⁽¹⁴⁾ Consilierea reciprocă este un instrument care reunește, pe bază de voluntariat și de transparență, profesioniști din cadrul unui număr mic de administrații naționale pentru a furniza consiliere externă unei țări aflate în curs de a elabora o politică semnificativă. Aceasta este destinată să meargă dincolo de schimbul de informații și să constituie un forum pentru găsirea de soluții la provocările naționale în cadrul unui atelier participativ.

ANEXĂ

DOMENII PRIORITARE PENTRU COOPERAREA EUROPEANĂ ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI FORMĂRII PROFESIONALE

Evaluarea la jumătatea perioadei a confirmat relevanța celor patru **obiective strategice** ale ET 2020 stabilite în 2009 de Consiliu, și anume:

1. Realizarea în practică a învățării pe tot parcursul vieții și a mobilității;
2. Îmbunătățirea calității și a eficienței educației și formării profesionale;
3. Promovarea echității, a coeziunii sociale și a cetățeniei active;
4. Stimularea creativității și a inovării, inclusiv a spiritului antreprenorial, la toate nivelurile de educație și formare profesională.

În cadrul acestor obiective strategice, exercițiul de evaluare a subliniat obiectivul comun al statelor membre de a simplifica actualele domenii prioritare de acțiune. Tabelul de mai jos propune o reducere a **domeniilor prioritare** de la 13 la 6; fiecare dintre acestea poate contribui la unul sau mai multe obiective strategice pentru perioada până în 2020 și este pe deplin coerent cu prioritățile politice generale ale UE, la realizarea cărora contribuie.

Ca răspuns la solicitarea Consiliului de a prezenta subiectele mai concret în vederea acțiunilor viitoare, domeniile prioritare sunt prezentate, în tabelul de mai jos, sub forma unor **aspecte concrete**. Aceste domenii vor fi monitorizate prin intermediul metodelor de lucru ale ET 2020 și al setului aferent de instrumente; acestea (i) reflectă o provocare comună pentru statele membre; și (ii) demonstrează valoarea adăugată a abordării acestora la nivel european. **Aspectele concrete** vor constitui baza pentru mandatele următoarei generații de grupuri de lucru din cadrul ET 2020.

Statele membre vor alege, în conformitate cu prioritățile naționale, aspectele și domeniile de acțiune și cooperare la care vor să participe.

Domenii prioritare	Aspecte concrete
<p>1 Dobândirea de cunoștințe, aptitudini și competențe relevante și de înaltă calitate, în cadrul învățării pe tot parcursul vieții, cu accent pe rezultatele învățării, pentru a spori capacitatea de inserție profesională și a stimula inovarea, cetățenia activă și bunăstarea</p>	<p>i. Intensificarea acțiunilor de politică dedicate reducerii rezultatelor slabe în ceea ce privește aptitudinile de bază în întreaga Europă, acoperind aptitudinile lingvistice, alfabetizarea, matematica, științele și alfabetizarea digitală</p> <p>ii. Consolidarea dezvoltării de abilități transversale și de competențe-cheie, în conformitate cu Cadrul de referință privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții, în special a competențelor digitale, antreprenoriale și lingvistice</p> <p>iii. Relansarea și continuarea strategiilor de învățare pe tot parcursul vieții și abordarea etapelor de tranziție din cadrul educației și al formării profesionale, promovând în același timp, prin orientări de înaltă calitate, tranzițiile către și între învățământul profesional și tehnic, învățământul superior și învățarea în rândul adulților, inclusiv învățarea nonformală și informală, precum și tranzițiile de la educație și formare profesională către locul de muncă</p> <p>iv. Stimularea accesului generalizat și echitabil la o educație și îngrijire de înaltă calitate și accesibilă financiar a copiilor preșcolari, în special pentru persoanele defavorizate, și realizarea de progrese în ceea ce privește cadrul de calitate în acest domeniu</p> <p>v. Reducerea părăsirii timpurii a școlii prin sprijinirea strategiilor bazate pe școală, cu o viziune de ansamblu cuprinzătoare asupra educației, axată pe cursant, și oferirea unei „a doua șanse”, punând accentul pe metode pedagogice și medii de învățare eficiente</p> <p>vi. Promovarea relevanței învățământului superior pentru piața forței de muncă și pentru societate, inclusiv prin intermediul unor informații mai bune și al unei mai bune anticipări a nevoilor și rezultatelor pieței forței de muncă, de exemplu urmărirea carierelor absolvenților, încurajarea elaborării de programe de învățământ, mai multe oportunități de învățare la locul de muncă și o cooperare sporită între instituții și angajatori</p>

	Domenii prioritare	Aspecte concrete
		<p>vii. Punerea în aplicare a obiectivelor pe termen mediu stabilite la Riga în ceea ce privește VET (a se vedea detaliile la sfârșitul textului), consolidând totodată Alianța europeană pentru ucenicii și îmbunătățind anticiparea nevoilor de aptitudini de pe piața forței de muncă</p> <p>viii. Punerea în aplicare a Planului european reînnoit pentru învățarea în rândul adulților (a se vedea detaliile la sfârșitul textului)</p>
2	Educația favorabilă incluziunii, egalitatea, echitatea, nediscriminarea și promovarea competențelor civice	<p>i. Abordarea diversității în creștere a cursanților și sporirea accesului la educația și formarea profesională generală de calitate și favorabilă incluziunii pentru toți cursanții, inclusiv pentru grupurile defavorizate, cum ar fi cursanții cu nevoi speciale, migranții sosiți de curând, persoanele provenite din familii de migranți și romii, combătând totodată discriminarea, rasismul, segregarea, intimidarea (inclusiv comportamentul agresiv pe internet), violența și stereotipurile</p> <p>ii. Abordarea chestiunii disparității de gen în educație și formarea profesională și a oportunităților inegale pentru femei și bărbați, precum și promovarea unor alegeri în materie de educație mai echilibrate din punctul de vedere al genului</p> <p>iii. Facilitarea dobândirii efective a limbii (limbilor) de predare și de desfășurare a activității profesionale de către migranți prin intermediul învățării formale și nonformale</p> <p>iv. Promovarea competențelor civice, interculturale și sociale, a înțelegerii și respectului reciproc, precum și a însușirii valorilor democratice și a drepturilor fundamentale la toate nivelurile de educație și de formare profesională</p> <p>v. Îmbunătățirea gândirii critice, alături de educația în domeniul cibernetic și în domeniul mass-mediei</p>
3	Educația și formarea profesională deschisă și inovatoare, inclusiv prin valorificarea la maximum a erei digitale	<p>i. Analizarea în continuare a potențialului oferit de metodele pedagogice inovatoare și active, cum ar fi metodele de predare bazate pe colaborare și interdisciplinare, pentru a stimula dezvoltarea de aptitudini și competențe relevante, de nivel ridicat, promovând totodată o educație favorabilă incluziunii, care să se adreseze și cursanților defavorizați și celor cu handicap</p> <p>ii. Promovarea cooperării prin stimularea implicării cursanților, a cadrelor didactice, a formatorilor, a directorilor de unități de învățământ și a altor membri ai personalului din învățământ, a părinților și a comunității locale mai ample, cum ar fi grupurile societății civile, partenerii sociali și mediul de afaceri</p> <p>iii. Sporirea sinergiilor dintre activitățile legate de educație, cercetare și inovare, având drept scop o creștere economică durabilă și bazându-se pe evoluția învățământului superior, cu o axare nouă asupra învățământului profesional și tehnic și a școlilor</p> <p>iv. Promovarea utilizării TIC, în vederea sporirii calității și a relevanței educației la toate nivelurile</p> <p>v. Îmbunătățirea disponibilității și a calității resurselor educaționale și a metodelor pedagogice deschise și digitale la toate nivelurile de învățământ, în cooperare cu comunitățile Open Source din Europa</p> <p>vi. Abordarea dezvoltării de competențe digitale la toate nivelurile de învățare, inclusiv nonformală și informală, ca răspuns la revoluția digitală</p>
4	Sprijin ferm pentru cadrele didactice, formatori, directori de unități de învățământ și alți membri ai personalului din învățământ	<p>i. Consolidarea procedurilor de recrutare, de selecție și de integrare inițială a celor mai buni și mai potriviți candidați pentru profesia de cadru didactic</p> <p>ii. Sporirea atractivității, atât pentru femei cât și pentru bărbați, și îmbunătățirea statutului profesiei de cadru didactic</p>

	Domenii prioritare	Aspecte concrete
		<p>iii. Sprijinirea educației inițiale și a dezvoltării profesionale continue la toate nivelurile, în special pentru a face față diversității tot mai mari a cursanților, părăsirii timpurii a școlii, învățării la locul de muncă, competențelor digitale și metodelor pedagogice inovatoare, inclusiv prin instrumente ale UE precum eTwinning, portalul educației școlare (School Education Gateway) și Platforma electronică pentru învățarea în rândul adulților în Europa (EPALE)</p> <p>iv. Sprijinirea promovării excelenței în cadrul predării la toate nivelurile, în cadrul elaborării programelor din învățământul pedagogic și în cadrul organizării învățării și al structurilor de stimulare, precum și explorarea unor noi modalități de evaluare a calității învățământului pedagogic</p>
5	Transparența și recunoașterea aptitudinilor și calificărilor, pentru a facilita mobilitatea în scop educațional și mobilitatea forței de muncă	<p>i. Încurajarea transparenței, a metodelor de asigurare a calității, a validării și, prin urmare, a recunoașterii aptitudinilor și/sau calificărilor, inclusiv a celor dobândite prin intermediul unor resurse digitale, on-line și deschise, precum și a învățării nonformale și informale</p> <p>ii. Simplificarea și raționalizarea instrumentelor de asigurare a transparenței, de documentare, de validare și de recunoaștere care presupun implicarea directă a cursanților, a lucrătorilor și a angajatorilor și punerea în aplicare în continuare a Cadrelor europene al calificărilor (CEC) și a cadrelor naționale ale calificărilor (CNC)</p> <p>iii. Sprijinirea mobilității elevilor, ucenicilor, studenților, cadrelor didactice, membrilor personalului din învățământ și cercetătorilor</p> <p>iv. Dezvoltarea de parteneriate strategice și cursuri comune, în special prin sprijinirea internaționalizării învățământului superior și a învățământului profesional și tehnic</p>
6	Investiții sustenabile, calitate și eficiență pentru sistemele de educație și formare profesională	<p>i. Explorarea potențialului Planului de investiții pentru Europa în domeniul educației și al formării profesionale, inclusiv prin promovarea unor modele de finanțare care să atragă actori privați și capital privat</p> <p>ii. Încurajarea statelor membre să folosească tehnici de elaborare a politicilor bazate pe dovezi, inclusiv evaluarea sistemelor de educație și de formare profesională, pentru a monitoriza politicile și a elabora reforme care să ofere o educație de calitate într-un mod mai eficient</p> <p>iii. Încurajarea unor modalități inovatoare pentru a asigura investiții sustenabile în educație și formarea profesională, analizarea unor forme de finanțare bazate pe performanță și de partajare a costurilor, după caz</p>

PRIORITĂȚILE SPECIFICE PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC ȘI PENTRU ÎNVĂȚAREA ÎN RÂNDUL ADULȚILOR PÂNĂ ÎN 2020

Agendele sectoriale pentru învățământul profesional și tehnic (procesul Copenhaga-Bruges) și pentru învățarea în rândul adulților necesită o identificare mai clară – și aprobarea prin intermediul prezentului raport comun – a obiectivelor/priorităților pentru perioada până în 2020.

I. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC (VET)

În concluziile de la Riga din 22 iunie 2015 a fost propus următorul nou set de obiective pe termen mediu ⁽¹⁾ în domeniul VET pentru perioada 2015-2020:

— Promovarea **învățării la locul de muncă** în toate formele sale, acordându-se o atenție specială ucenicilor, prin implicarea partenerilor sociali, a întreprinderilor, a camerelor profesionale și a furnizorilor de VET, precum și prin stimularea inovării și a spiritului antreprenorial.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/doc/2015-riga-conclusions_en.pdf

- Dezvoltarea în continuare a mecanismelor de **asigurare a calității** în cadrul VET, în conformitate cu recomandarea EQAVET ⁽²⁾ și, ca parte a sistemelor de asigurare a calității, stabilirea unui circuit în care **informațiile și reacțiile să fie integrate continuu în sistemele de învățământ profesional și tehnic (VET) inițial (I-VET) și continuu (C-VET) ⁽³⁾, pe baza rezultatelor învățării.**
- Îmbunătățirea **accesului la VET și la calificări pentru toți**, prin sisteme mai flexibile și mai permeabile, în special prin furnizarea de servicii de orientare integrate și eficiente și prin punerea la dispoziție a unor modalități de validare a învățării nonformale și informale.
- Consolidarea în continuare a **competențelor-cheie** în programa VET și oferirea mai multor posibilități efective de a dobândi sau dezvolta aceste aptitudini prin I-VET și C-VET.
- Introducerea unor abordări sistematice și dezvoltarea unor oportunități pentru **dezvoltarea profesională inițială și continuă a cadrelor didactice, a formatorilor și a mentorilor din cadrul VET**, atât în mediul școlar, cât și în mediul de lucru.

II. ÎNVĂȚAREA ÎN RÂNDUL ADULȚILOR

Planul european reînnoit pentru învățarea în rândul adulților ⁽⁴⁾, adoptat de Consiliu în 2011, a evidențiat o serie de domenii prioritare pentru perioada 2012-2014, dar le-a încadrat într-o perspectivă pe termen mai lung, aliniată la cele patru obiective strategice ale ET 2020. Prioritățile specifice asupra cărora statele membre, cu sprijin din partea Comisiei Europene, ar trebui să se concentreze până în 2020 în vederea realizării viziunii pe termen mai lung a planului, sunt următoarele:

- **Guvernanță:** asigurarea coerenței între învățarea în rândul adulților și alte domenii de politică; îmbunătățirea coordonării, a eficienței și a relevanței în funcție de nevoile societății, ale economiei și ale mediului; sporirea, după caz, atât a investițiilor private, cât și a celor publice.
- **Oferta și valorificarea ofertei:** creșterea semnificativă a ofertei de posibilități de învățare de înaltă calitate în rândul adulților, în special privind alfabetizarea, competențele numerice și competențele digitale și sporirea numărului celor care valorifică această ofertă, prin strategii eficiente de informare, orientare și motivare vizând grupurile care au cel mai mult nevoie de învățare.
- **Flexibilitate și acces:** îmbunătățirea accesului prin creșterea disponibilității posibilităților de învățare la locul de muncă și utilizarea eficientă a TIC; implementarea unor proceduri de identificare și evaluare a aptitudinilor adulților slab calificați și furnizarea unui număr suficient de oportunități care să le dea o a doua șansă celor cu calificări inferioare nivelului 4 CEC și să le permită să obțină o calificare CEC recunoscută.
- **Calitate:** îmbunătățirea procesului de asigurare a calității, inclusiv în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea impactului; îmbunătățirea educației inițiale și continue a formatorilor care lucrează cu adulți și colectarea datelor necesare privind nevoia de oferte de învățare mai bine concepute și orientate.

⁽²⁾ JO C 155, 8.7.2009.

⁽³⁾ JO C 324, 1.12.2010, p. 5.

⁽⁴⁾ JO C 372, 20.12.2011, p. 1.

Concluziile Consiliului privind reducerea părăsirii timpurii a școlii și promovarea succesului școlar

(2015/C 417/05)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

ÎN CONTEXTUL

- Obiectivului Strategiei Europa 2020 în domeniul educației, de a reduce rata medie europeană a persoanelor care părăsesc timpuriu școala ⁽¹⁾ la mai puțin de 10 % până în 2020 ⁽²⁾;
- Concluziilor Consiliului din 12 mai 2009 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale („ET 2020”) ⁽³⁾;
- Raportului comun pentru 2015 al Consiliului și al Comisiei privind punerea în aplicare a cadrului strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale ⁽⁴⁾,

LUÂND ÎN CONSIDERARE

- Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții ⁽⁵⁾;
- Concluziile Consiliului din 11 mai 2010 privind dimensiunea socială a educației și formării profesionale ⁽⁶⁾;
- Concluziile Consiliului privind educația și îngrijirea copiilor preșcolari: să oferim tuturor copiilor noștri cea mai bună pregătire pentru lumea de mâine ⁽⁷⁾;
- Recomandarea Consiliului din 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii ⁽⁸⁾, în special cadrul de politică anexat și apelul acestuia la asigurarea faptului că statele membre dispun de politici cuprinzătoare privind părăsirea timpurie a școlii, cuprinzând măsuri de prevenire, intervenție și compensare până la sfârșitul anului 2012;
- Rezoluția Parlamentului European din 1 decembrie 2011 referitoare la combaterea abandonului școlar timpuriu ⁽⁹⁾;
- Recomandarea Consiliului din 22 aprilie 2013 privind înființarea unei garanții pentru tineret ⁽¹⁰⁾;
- Declarația de la Paris din 17 martie 2015 privind promovarea cetățeniei și valorilor comune ale libertății, toleranței și nediscriminării prin educație,

ȘI DIN PERSPECTIVA

- Simpozionului președinției luxemburghize „Menținerea pe drumul cel bun – combaterea părăsirii timpurii a școlii și promovarea succesului școlar”, desfășurat la Luxemburg la 9-10 iulie 2015, care a reunit participanți din întreaga UE din domeniile elaborării de politici, cercetării și practicii pentru a dezbate această temă importantă;
- Conferinței președinției luxemburghize cu privire la *diversitate și multilingvism în educația și îngrijirea copiilor preșcolari*, desfășurată la Luxemburg în perioada 10-11 septembrie 2015;
- Raportului final din 2013 al Grupului de lucru tematic ET 2020 privind părăsirea timpurie a școlii și a mesajelor de politică din 2015 ale Grupului de lucru privind politica în domeniul școlilor;
- Raportului din 2014 al Grupului de lucru tematic ET 2020 privind educația și îngrijirea copiilor preșcolari, care propune principii-cheie pentru un cadru de calitate în acest domeniu,

⁽¹⁾ Procentul din populație reprezentat de persoanele cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani absolvenți doar ai învățământului secundar inferior sau mai mic și care nu mai urmează cursuri de educație sau formare profesională (Eurostat/ancheta asupra forței de muncă).

⁽²⁾ EUCO 13/10, anexa I, a patra liniuță (p. 12).

⁽³⁾ JO C 119, 28.5.2009, p. 2.

⁽⁴⁾ A se vedea pagina 25 din prezentul Jurnal Oficial.

⁽⁵⁾ JO L 394, 30.12.2006, p. 10.

⁽⁶⁾ JO C 135, 26.5.2010, p. 2.

⁽⁷⁾ JO C 175, 15.6.2011, p. 8.

⁽⁸⁾ JO C 191, 1.7.2011, p. 1.

⁽⁹⁾ JO C 165 E, 11.6.2013, p. 7.

⁽¹⁰⁾ JO C 120, 26.4.2013, p. 1-6.

CONSIDERĂ CĂ

La jumătatea perioadei de punere în aplicare atât a Strategiei Europa 2020, cât și a cadrului strategic ET 2020, și la patru ani după ce Consiliul a adoptat o recomandare privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii ⁽¹⁾, este momentul oportun pentru a face bilanțul progreselor înregistrate până în prezent, cu scopul de a revizui, consolida și îmbunătăți măsurile care vizează reducerea acestui fenomen și promovarea succesului școlar pentru toți.

De la adoptarea recomandării Consiliului în 2011, numeroase constatări anterioare privind părăsirea timpurie a școlii (ESL) au fost îmbunătățite și completate prin învățarea reciprocă și schimbul de bune practici între statele membre, prin activități suplimentare de cercetare și printr-o analiză detaliată a politicilor adoptate la nivel național. Obiectivul principal al Strategiei Europa 2020 privind ESL a menținut această chestiune prioritar pe agendele politice naționale și a contribuit la promovarea reformelor educaționale.

Deși în ultimii ani au fost realizate progrese solide privind reducerea ratelor de ESL, încă prea mulți elevi continuă să părăsească prematur școala ⁽²⁾. Persistă discrepanțe uriașe între statele membre și în interiorul acestora, iar strategiile cuprinzătoare promovate în recomandarea Consiliului din 2011 lipsesc în continuare în multe țări.

Din acest motiv, UE și statele membre recunosc necesitatea de a continua în mod activ eforturile de a realiza – și, dacă este posibil, chiar de a depăși – obiectivul Strategiei Europa 2020.

SUBLINIAZĂ CĂ

1. Părăsirea timpurie a școlii tinde să rezulte dintr-o serie de factori personali, sociali, economici, culturali, educaționali, legați de gen și de familie frecvent interconectați și este legată de situații de dezavantaj cumulativ, care adesea își au originea în etapa preșcolară. Grupurile cu o situație socioeconomică precară sunt afectate într-o măsură mai mare, ratele de părăsire timpurie a școlii fiind în mod deosebit îngrijorătoare pentru anumite grupuri, precum copiii proveniți din familii de migranți (inclusiv migranții nou-sosiți și copiii născuți în străinătate), copiii romi și copiii cu nevoi educaționale speciale.
2. Proiectarea și calitatea sistemelor de învățământ au, de asemenea, un impact puternic asupra participării și performanței cursanților, iar anumiți factori sistemici pot influența negativ progresele în învățare. În plus, factori precum un climat școlar nefavorabil, violența și comportamentul agresiv, un mediu de învățare în care cursanții nu se simt respectați sau prețuiți, metodele de predare și programele școlare care s-ar putea să nu fie întotdeauna cele mai adecvate, sprijinul insuficient acordat cursanților, lipsa consilierii și orientării profesionale sau relațiile deficitare dintre cadrele didactice și elevi pot determina cursanții să părăsească prematur școala.
3. În societățile noastre din ce în ce mai diverse, este nevoie de urgență de răspunsuri cuprinzătoare și coordonate din rândul părților interesate, atât din sfera educațională, cât și din alte sectoare, care să urmărească promovarea valorilor comune precum toleranța, respectul reciproc, egalitatea de șanse și nediscriminarea, precum și promovarea integrării sociale, a înțelegerii interculturale și a unui sentiment de apartenență.
4. Asigurarea faptului că fiecare tânăr are acces egal la o educație de calitate și favorabilă incluziunii ⁽³⁾ și posibilitatea de a-și dezvolta potențialul deplin, indiferent de factorii individuali, legați de familie sau de gen, situația socioeconomică și experiențele de viață, este esențială pentru a preveni marginalizarea și excluziunea socială, precum și pentru a reduce riscul de extremism și radicalizare.
5. Absolvirea învățământului liceal sau a învățământului profesional și tehnic tinde să fie considerată drept calificarea de admitere minimă pentru o tranziție de succes de la educație la piața forței de muncă, precum și pentru accesul la următoarele etape ale educației și formării. Întrucât persoanele care părăsesc timpuriu sistemul de educație și formare se confruntă cu un risc mai ridicat de șomaj, sărăcie și excluziune socială, investițiile pentru a sprijini rezultatele școlare ale tinerilor pot contribui la întreruperea ciclului privațiunilor și a transmiterii între generații a sărăciei și inegalității.

⁽¹⁾ Regatul Unit a votat împotriva acestei recomandări.

⁽²⁾ Potrivit datelor din 2014, 11,1 % din persoanele cu vârsta între 18 și 24 de ani au părăsit sistemul de educație și formare profesională fără a absolvi un program de învățământ liceal, însumând aproximativ 4,4 milioane de tineri [sursa: Eurostat (LFS), 2014].

⁽³⁾ În sensul prezentelor concluzii, termenul „educație favorabilă incluziunii” se referă la dreptul tuturor la o educație de calitate, care să răspundă nevoilor de învățare de bază și să îmbogățească viețile cursanților.

INVITĂ STATELE MEMBRE, ȚINÂND SEAMA ÎN MOD CORESPUNZĂTOR DE PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII ȘI ÎN FUNCȚIE DE CONTEXTUL NAȚIONAL,

1. Să urmărească în mod activ punerea în aplicare a recomandării Consiliului din 2011 privind politicile de reducere a părăsirii timpurii a școlii, în special prin:
 - (a) continuarea procesului de elaborare și punere în aplicare a unor strategii cuprinzătoare – sau a unor politici integrate echivalente formate din măsuri de prevenire, de intervenție și compensatorii bazate pe elemente concrete – care să fie integrate în mod coerent în educația și formarea profesională de înaltă calitate și care să beneficieze de un angajament politic susținut cu un accent puternic pe prevenire;
 - (b) asigurarea participării angajate și a cooperării pe termen lung între părțile interesate din toate domeniile relevante (și anume educație și formare profesională, ocuparea forței de muncă, afaceri economice, afaceri sociale, sănătate, locuințe, tineret, cultură și sport) și la toate nivelurile, pe baza unor roluri și responsabilități clar identificate și cu implicarea unei strânse coordonări.
2. Pe lângă indicatorul UE privind părăsirea timpurie a școlii, să exploreze posibilități de dezvoltare sau consolidare a sistemelor naționale de colectare a datelor care reunesc periodic o gamă largă de informații ⁽¹⁾ cu privire la cursanți, în special cei expuși riscurilor și persoanele care părăsesc timpuriu școala. Aceste sisteme, care acoperă toate nivelurile și tipurile de educație și formare profesională și în deplină conformitate cu legislația națională privind protecția datelor, ar putea:
 - (a) să permită monitorizarea periodică a progreselor educaționale în vederea detectării timpurii și a identificării cursanților expuși riscului de părăsire timpurie a școlii;
 - (b) să contribuie la definirea unor criterii și indicatori pentru identificarea dezavantajelor educaționale;
 - (c) să contribuie la înțelegerea motivelor părăsirii timpurii a școlii, inclusiv prin sondarea opiniilor cursanților;
 - (d) să faciliteze disponibilitatea datelor și informațiilor la diferite niveluri de politici și utilizarea lor în coordonarea și monitorizarea elaborării de politici;
 - (e) să furnizeze baza pentru dezvoltarea unei orientări și a unui sprijin eficace în școli în vederea prevenirii părăsirii timpurii a școlii, precum și măsuri de urmărire pentru tinerii care au părăsit prematur sistemul de educație și formare profesională.
3. Acolo unde este relevant, să aibă în vedere stabilirea unor obiective naționale mai ambițioase pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii, în special dacă cele existente au fost deja atinse.
4. Să identifice școlile sau mediile locale care prezintă un risc ridicat de părăsire timpurie a școlii și niveluri ridicate ale dezavantajelor educaționale și care ar putea beneficia de sprijin sau resurse suplimentare.
5. Să continue – după caz – reforma sistemelor de învățământ, analizând întregul spectru al educației și formării profesionale, inclusiv învățarea nonformală, și recunoscând rolul activităților pentru tineret, în vederea consolidării continuității structurale, pedagogice, curriculare și profesionale, a facilitării tranzițiilor, a combaterii segregării și inegalităților în sistemele de învățământ și a promovării unor măsuri care să sprijine progresele și rezultatele școlare ale cursanților și să-i motiveze să-și finalizeze studiile.
6. Să asigure accesul generalizat și echitabil la servicii de înaltă calitate, abordabile financiar, de educație și îngrijire a copiilor preșcolari. Competențele cognitive și non-cognitive dezvoltate în educația și îngrijirea copiilor preșcolari pot facilita realizarea pe deplin a potențialului copiilor și le pot oferi acestora bazele pentru evoluția lor în viață și pentru succesul școlar. Structurile de educație și îngrijire a copiilor preșcolari ar trebui, de asemenea, să încurajeze buna însușire a limbii (limbilor) de predare, respectând totodată diversitatea culturală și lingvistică. Dezvoltarea unui sentiment de apartenență și stabilirea unor relații sigure și de încredere de la o vârstă timpurie sunt esențiale pentru continuarea învățării și dezvoltării copiilor.

⁽¹⁾ O gamă largă de informații înseamnă în special aflarea mai multor lucruri despre:

- vârsta la care apare întreruperea educației și formării profesionale;
- relația dintre părăsirea timpurie a școlii și absentism;
- diferențele în privința părăsirii timpurii a școlii în funcție de gen, performanțe școlare sau nivelurile de educație finalizate;
- contextul socioeconomic sau un substituent, cum ar fi informațiile legate de vecinătate;
- mediul din care provine cursantul și/sau limba maternă a cursantului.

7. Să încurajeze și să promoveze abordările colaborative („la nivelul întregii școli”) privind reducerea părăsirii timpurii a școlii, la nivel local, de exemplu prin:
- (a) o marjă de manevră mai mare pentru școli privind guvernanta, programele școlare și metodele de lucru, inclusiv printr-o autonomie sporită însoțită de o responsabilizare eficace;
 - (b) mecanisme adecvate, deschise și transparente de asigurare a calității și, de asemenea, procese adecvate, deschise și transparente privind planificarea și îmbunătățirea școlară, instituite și puse în aplicare cu implicarea activă a întregii comunități școlare (directori ai unităților de învățământ, personal didactic și nedidactic, cursanți, părinți și familii);
 - (c) parteneriate eficace și cooperarea intersectorială dintre școli și părțile interesate externe, inclusiv o varietate de profesioniști, ONG-uri, întreprinderi, asociații, lucrători de tineret, autorități și servicii locale, precum și alți reprezentanți din partea comunității în ansamblu, în funcție de contextele locale;
 - (d) cooperarea dintre școli de tipuri și niveluri diferite care sunt amplasate în aceeași zonă, precum și crearea de rețele și comunități de învățare multiprofesionale la nivel regional, național și internațional, cu scopul de a promova schimbul de bune practici;
 - (e) excelența în guvernanta și conducerea școlilor, de exemplu prin îmbunătățirea procedurilor de recrutare și a oportunităților de dezvoltare profesională continuă pentru directorii unităților de învățământ;
 - (f) o cultură a sprijinului și colaborării între elevi, părinți, familii și personalul școlar, cu scopul de a consolida identificarea tinerilor cu sistemul școlar, a spori motivația lor de a învăța și a încuraja implicarea lor în procesele decizionale bazate pe cooperare;
 - (g) sprijinul pentru școli în stabilirea de contacte cu toți părinții și familiile dincolo de cerințele formale de participare, precum și în crearea unui climat de încredere și respect reciproc în care familia și părinții să se simtă bineveniți la școală și implicați în învățarea copiilor lor;
 - (h) mecanisme de detectare a indiciilor timpurii de dezangajare, precum absențele regulate sau problemele comportamentale;
 - (i) cadre de sprijin sistematic pentru cursanții expuși riscului de părăsire timpurie a școlii, inclusiv mentorat, consiliere și sprijin psihologic, precum și posibilitatea acordării de sprijin suplimentar pentru cursanții a căror limbă maternă (ale căror limbi materne) nu este (nu sunt) limba (limbile) de predare;
 - (j) furnizarea unei game largi de activități extracurriculare și extrașcolare accesibile – de exemplu, în sfera sportivă, artistică, a voluntariatului sau a activităților pentru tineret – care să poată completa experiența de învățare și spori totodată participarea, motivația și sentimentul de apartenență ale cursanților.
8. Încurajând așteptările mari pentru toți elevii și promovând accesul la competențele și cunoștințele de bază care îi vor pregăti cel mai bine pentru viitor, să exploreze potențialul unor forme de predare și învățare mai personalizate și centrate pe cursant, inclusiv prin intermediul resurselor digitale, precum și utilizarea unor metode de evaluare diferite, cum ar fi evaluarea formativă ⁽¹⁾.
9. Să asigure, acordând atenția cuvenită autonomiei instituționale, faptul că formarea inițială și dezvoltarea profesională continuă transmit cadrelor didactice, formatorilor, directorilor unităților de învățământ, profesioniștilor din sectorul de educație și îngrijire a copiilor preșcolari și altor categorii de personal aptitudinile, competențele și cunoștințele de bază necesare pentru a înțelege și a combate dezavantajele educaționale și posibii factori de risc care ar putea conduce la dezangajare sau părăsirea timpurie a școlii. Aceste aptitudini, competențe și cunoștințe ar putea acoperi aspecte precum strategiile de gestionare a clasei și a diversității, construirea relațiilor, soluționarea conflictelor, tehnici de prevenire a comportamentului agresiv și consilierea și orientarea profesională.
10. Să asigure faptul că pentru toți cursanții sunt disponibile consiliere și orientare profesională, parcursuri mai flexibile și un învățământ profesional și tehnic de înaltă calitate cu o valoare echivalentă învățământului general.
11. Să ofere accesul la sisteme de tip „a doua șansă” de înaltă calitate și alte oportunități pentru a se reangaja în învățământul general pentru toți tinerii care au părăsit timpuriu școala și să asigure faptul că orice cunoștințe, aptitudini și competențe dobândite prin aceste mijloace, inclusiv prin învățarea nonformală și informală, sunt validate în conformitate cu Recomandarea Consiliului din 2012 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ În sensul prezentelor concluzii, termenul „evaluare formativă” se referă la măsurile utilizate pentru a identifica cu precizie nevoile cursanților și pentru a oferi feedback în timp util și continuu ca parte a procesului de învățare.

⁽²⁾ JO C 398, 22.12.2012, p. 1.

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA

1. Să valorifice la maximum oportunitățile disponibile în temeiul cadrului strategic ET 2020 și prin metoda deschisă de coordonare, inclusiv posibilitatea de a consolida învățarea reciprocă și, dacă este necesar, de a realiza cercetări și studii sub contract, cu scopul de a consolida elaborarea de politici bazate pe elemente concrete și de a dezvolta și difuza exemple de practici politice de succes.
2. Să utilizeze posibilitățile de finanțare oferite de instrumentele UE, cum ar fi programul *Erasmus+*, Fondul social european și Fondul european pentru investiții strategice ⁽¹⁾ pentru a sprijini măsuri vizând reducerea părăsirii timpurii a școlii ca parte a unor politici cuprinzătoare și promovarea cooperării în școli și în jurul acestora.
3. Să identifice în continuare, prin cercetare și învățarea reciprocă, exemple ale celor mai eficace practici de colaborare în școală și la nivel local, vizând atenuarea dezavantajelor educaționale, reducerea părăsirii timpurii a școlii și asigurarea unei educații mai favorabile incluziunii. Să asigure difuzarea largă a acestor practici în rândul practicienilor în domeniul școlar și al părților interesate, în special prin intermediul comunității eTwinning și al portalului educației școlare (*School Education Gateway*).

INVITĂ COMISIA

1. Să continue să monitorizeze și să difuzeze informații privind evoluțiile din statele membre și să prezinte rapoarte periodice privind progresele înregistrate în direcția obiectivului Strategiei *Europa 2020* și punerea în aplicare a strategiilor sau a politicilor integrate echivalente ale statelor membre privind părăsirea timpurie a școlii în contextul semestrului european și al mecanismelor de raportare ale ET 2020, inclusiv prin intermediul Monitorului educației și formării.
2. Să dezvolte în continuare cooperarea cu cercetători, statele membre, părți interesate, rețele și organizații relevante, cu scopul de a sprijini punerea în aplicare a politicilor naționale și ale UE privind părăsirea timpurie a școlii.
3. Să intensifice cooperarea pe această temă cu organizații internaționale relevante, cum ar fi OCDE, în colaborare cu statele membre.
4. Să păstreze în vedere importanța menținerii accentului pe educația favorabilă incluziunii și reducerea părăsirii timpurii a școlii în contextul evaluării la jumătatea perioadei preconizate a *Erasmus+*.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) 2015/1017 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 iunie 2015 privind Fondul european pentru investiții strategice, Platforma europeană de consiliere în materie de investiții și Portalul european de proiecte de investiții și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1291/2013 și (UE) nr. 1316/2013 (JO L 169, 1.7.2015, p. 1).

Concluziile Consiliului privind cultura în relațiile externe ale UE, cu accent pe cultură în cooperarea pentru dezvoltare

(2015/C 417/06)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

1. REAMINTIND că articolul 167 alineatul (3) și alineatul (4) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) invită Uniunea și statele sale membre să încurajeze cooperarea cu țările terțe și organizațiile internaționale competente în domeniul culturii și invită Uniunea să ia în considerare aspectele culturale în acțiunile sale în temeiul altor dispoziții din tratate, în special pentru a respecta și a promova diversitatea culturilor sale;
2. SUBLINIIND că cultura în relațiile externe ale UE, inclusiv în cooperarea pentru dezvoltare, reprezintă una dintre prioritățile Agendei europene pentru cultură ⁽¹⁾ și ale planurilor de lucru ulterioare ale Consiliului în domeniul culturii ⁽²⁾ și că cooperarea intersectorială este importantă pentru a spori coerența dintre diferitele politici, astfel cum s-a subliniat într-o serie de concluzii ale Consiliului recent adoptate ⁽³⁾;
3. AVÂND ÎN VEDERE faptul că, în conformitate cu articolul 208 din TFUE, politica Uniunii în domeniul cooperării pentru dezvoltare se desfășoară cu respectarea principiilor și a obiectivelor acțiunii externe a Uniunii și că politica de cooperare pentru dezvoltare a Uniunii și politicile statelor membre se completează și se susțin reciproc;
4. REAMINTIND adoptarea de către Organizația Națiunilor Unite a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă ⁽⁴⁾, care conține trimiteri explicite la cultură în mai multe dintre obiectivele sale, precum și concluziile Consiliului din 16 decembrie 2014 privind o agendă favorabilă transformării pentru perioada de după 2015 ⁽⁵⁾, care recunosc faptul că cultura, inclusiv patrimoniul cultural mondial și industriile creative, poate juca un rol important în atingerea obiectivelor dezvoltării durabile și favorabile incluziunii;
5. SUBLINIIND faptul că UE are în vedere universalitatea, indivizibilitatea, interrelaționarea și interdependența tuturor drepturilor omului, indiferent dacă acestea sunt civile, politice, economice, sociale sau culturale ⁽⁶⁾;
6. REAMINTIND faptul că UE și statele sale membre au aderat și, în consecință, s-au angajat la punerea în aplicare a Convenției UNESCO din 2005 asupra protecției și promovării diversității expresiilor culturale, care subliniază, printre altele, necesitatea integrării culturii ca element strategic în politicile de dezvoltare și că diversitatea culturală poate fi protejată și promovată numai dacă drepturile omului și libertățile fundamentale sunt garantate,

ESTE CONVINS că cultura trebuie să facă parte dintr-o abordare strategică și transversală a relațiilor externe ale Uniunii și din cooperarea pentru dezvoltare, având în vedere capacitatea sa substanțială de a consolida aceste politici, contribuind la construirea unor relații pe termen lung bazate pe schimburi interpersonale, înțelegere reciprocă, încredere și credibilitate.

ȚINÂND SEAMA ÎN MOD CORESPUNZĂTOR de domeniile respective de competență ale Uniunii Europene și ale statelor membre, precum și de principiul subsidiarității,

SUBLINIAZĂ URMĂTOARELE:

În ceea ce privește cultura în relațiile externe ale UE

7. Pentru a realiza potențialul culturii de a fi o parte importantă a relațiilor externe, este necesar să se meargă dincolo de proiectarea diversității culturilor europene și să se urmărească generarea unui nou spirit de dialog,

⁽¹⁾ Aprobată prin Rezoluția Consiliului din 16 noiembrie 2007 privind o agendă europeană pentru cultură (JO C 287, 29.11.2007, p. 1).

⁽²⁾ Cel mai recent dintre acestea fiind Planul de lucru în domeniul culturii (2015-2018) (JO C 463, 23.12.2014, p. 4).

⁽³⁾ Cele mai recente dintre acestea fiind concluziile Consiliului din 26 noiembrie 2012 privind guvernanța culturală (JO C 393, 19.12.2012, p. 8).

⁽⁴⁾ Summitul ONU privind dezvoltarea durabilă (New York, 25-27 septembrie 2015) a adoptat Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă („Transformarea lumii în care trăim”), inclusiv un ansamblu unic de Obiective de dezvoltare durabilă (ODD) la nivel global care vor înlocui Obiectivele de dezvoltare ale mileniului (ODM), <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

⁽⁵⁾ 16716/14.

⁽⁶⁾ Orientările UE în domeniul drepturilor omului privind libertatea de exprimare online și offline (documentul 9647/14).

ascultare și învățare reciprocă, consolidarea capacităților comune și solidaritatea la nivel mondial ⁽¹⁾, așa cum s-a recomandat în Acțiunea pregătitoare privind cultura în relațiile externe ale UE ⁽²⁾ și în raportul privind cultura și relațiile externe cu China ⁽³⁾.

8. Cu toate acestea, este nevoie de o mai bună coordonare a eforturilor europene în direcția unei abordări europene strategice care să vizeze integrarea consecventă și coerentă a culturii în relațiile externe ale UE și care să contribuie la complementaritatea activităților Uniunii cu cele ale statelor sale membre. O astfel de abordare ar putea include, printre altele, priorități tematice și geografice, obiective și rezultate realiste, grupuri-țintă, interese și inițiative comune, dispoziții de finanțare, participarea cetățenilor și modalități de punere în aplicare.
9. O abordare strategică la nivelul UE ar permite, de asemenea, o abordare mai eficientă a provocărilor actuale, precum criza migrației, radicalizarea și xenofobia, distrugerea și amenințarea la adresa patrimoniului cultural și traficul ilicit de bunuri culturale.

În ceea ce privește cultura în cooperarea pentru dezvoltare

10. Promovarea coerenței politicilor este îndeosebi esențială pentru cooperarea pentru dezvoltare, având în vedere rolul important pe care îl joacă statele membre și UE în acest domeniu și având în vedere de asemenea Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă.
11. Cultura este o componentă esențială a dimensiunii umane, sociale, economice și de mediu a dezvoltării și, prin urmare, un element-cheie al dezvoltării durabile, având în vedere că:
 - sectoarele culturale și creative dinamice, inclusiv patrimoniul cultural, în țările partenere pot contribui la reducerea sărăciei, deoarece acestea sunt catalizatori importanți pentru creștere economică, ocuparea forței de muncă, coeziune socială și dezvoltare locală;
 - cultura, precum și promovarea și respectarea diversității culturale, joacă un rol important în prevenirea conflictelor, consolidarea păcii și reconcilierea în zonele de conflict și postconflict;
 - dialogul intercultural promovează o mai bună înțelegere și facilitează parteneriate mai aprofundate între părțile interesate;
 - un sector mass-media și cultural independent este o condiție fundamentală pentru libertatea de opinie și de exprimare, diversitatea culturală, cetățenia democratică activă și dezvoltarea democratică durabilă;
 - adoptarea de strategii specifice în domeniul culturii și al cooperării pentru dezvoltare duce la acțiuni mai eficace și durabile într-un număr mare de sectoare.
12. Cu toate acestea, pentru a valorifica pe deplin potențialul solid al culturii pentru cooperarea pentru dezvoltare, ar trebui să se elaboreze o abordare mai integrată, care să cuprindă integrarea dimensiunii culturale în programele de dezvoltare și un sprijin adecvat pentru operatorii culturali pe termen mai lung, mai degrabă decât intervenții punctuale.
13. O astfel de abordare ar putea să se bazeze, printre altele, pe următoarele elemente:
 - recunoașterea valorii culturii în sine și ca vector pentru cooperarea pentru dezvoltare;
 - definirea, pe baza unei înțelegeri comune a coerenței și consecvenței, a unor modalități practice de integrare a dimensiunii culturale în elaborarea programelor de dezvoltare sectorială;
 - sprijinul pentru o dezvoltare structurată și pe termen lung a sectoarelor culturale și creative în țările partenere, în special în ceea ce privește consolidarea capacităților, guvernarea culturală și sistemele de proprietate intelectuală;
 - consolidarea eforturilor de a proteja și garanta patrimoniul cultural și natural mondial, material și imaterial;

⁽¹⁾ În conformitate, de asemenea, cu Rezoluția Parlamentului European din 12 mai 2011 referitoare la dimensiunile culturale ale acțiunilor externe ale UE.

⁽²⁾ Inițiată de Parlamentul European în 2012, Acțiunea pregătitoare privind cultura în relațiile externe ale UE a fost desfășurată în perioada 2012-2013, cu scopul de a sprijini procesul de reflecție politică în curs și elaborarea politicilor privind consolidarea rolului culturii în relațiile externe, precum și de a dezvolta acțiuni suplimentare în acest domeniu. Raportul final a fost publicat în 2014, <http://cultureinexternalrelations.eu/main-outcomes/>.

⁽³⁾ O strategie pentru relațiile culturale UE-China: raportul grupului de experți privind cultura și relațiile externe – China (noiembrie 2012).

- promovarea rolului educației în încurajarea pluralismului, nediscriminării, toleranței, justiției, solidarității și egalității între bărbați și femei;
 - stabilirea unei serii realiste de linii prioritare care pot fi revizuite periodic pentru a avea o înțelegere clară a rezultatelor proiectelor și a contribuției acestora la dezvoltarea durabilă și reducerea sărăciei, precum și la coeziune socială, creșterea economică și ocuparea forței de muncă;
 - complementaritatea dintre programele existente și schemele și instrumentele de finanțare ale Uniunii, statele membre și alți actori, și, după caz, creșterea posibilităților de susținere a inițiativelor culturale;
 - o abordare ascendentă care să promoveze asumarea responsabilității pe plan național și local, să implice țările partenere și să angajeze toate părțile interesate, în special ONG-urile, societatea civilă și sectorul privat.
14. O reacție promptă ar fi îndeosebi importantă având în vedere viitoarea punere în aplicare și monitorizarea Obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030 ⁽¹⁾, astfel încât să se asigure că cultura este suficient luată în considerare și își poate juca rolul în această privință.

INVITĂ PRIN URMARE STATELE MEMBRE ȘI COMISIA:

15. să participe la un grup operativ ad-hoc, care va fi găzduit de Luxemburg. Acest grup va contribui la pregătirea unei abordări concrete, partajate, pe termen lung și bazate pe dovezi privind cultura și cooperarea pentru dezvoltare.

Pentru a facilita coerența acțiunilor dintre actorii relevanți la fața locului, grupul va colecta și va face schimb de bune practici privind cultura și cooperarea pentru dezvoltare și examinează dovezi empirice privind impactul culturii asupra dezvoltării.

Grupul se va întruni pentru perioada inițială 2016-2017, va fi informal, prin natura sa, iar participarea la acesta va fi facultativă. Grupul va fi deschis pentru actorii din ambele sectoare ale culturii și dezvoltării, și anume statele membre (în special președințiile în exercițiu și viitoare ale Consiliului), Comisia Europeană, Parlamentul European, organizațiile internaționale relevante care își desfășoară activitatea în domeniile dezvoltării și culturii, țările partenere, partenerii externi, în special institutele culturale naționale din UE (EUNIC), precum și societatea civilă și platformele ONG-urilor.

Rezultatele lucrărilor acestui grup vor fi prezentate grupurilor de pregătire ale Consiliului în cauză, în special în domeniul culturii și al cooperării pentru dezvoltare;

ȘI INVITĂ COMISIA:

16. să consolideze cultura ca dimensiune specifică de intervenție în cooperarea pentru dezvoltare;
17. să elaboreze și să prezinte Consiliului, împreună cu Înalțul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, o abordare mai strategică a culturii în relațiile externe bazată pe principiile subliniate mai sus și care ar trebui să sprijine, printre altele, libertatea artistică, libertatea de expresie culturală și respectul pentru diversitatea culturală și patrimoniul cultural.

⁽¹⁾ În special obiectivele numerele 4 (ținta 4.7), 8 (ținta 8.9), 11 (ținta 11.4) și 12 (ținta 12.b).

Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, de modificare a planului de lucru în domeniul culturii (2015-2018) în ceea ce privește prioritatea privind dialogul intercultural

(2015/C 417/07)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE, REUNIȚI ÎN CADRUL CONSILIULUI,

REAMINTIND concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind un plan de lucru în domeniul culturii (2015-2018) ⁽¹⁾,

PE BAZA concluziilor Consiliului European din octombrie 2015 ⁽²⁾, care afirmă că abordarea crizei migrației și a refugiaților este o obligație comună care necesită o strategie cuprinzătoare și un efort hotărât de-a lungul timpului, în spiritul solidarității și al responsabilității,

SUBLINIIND că, după acoperirea nevoilor imediate ale migranților și refugiaților, accentul trebuie să se mute asupra integrării sociale și economice a acestora,

EVIDENȚIIND rolul pe care cultura și artele îl au de jucat în procesul de integrare a refugiaților cărora li se va acorda azil, întrucât îi pot ajuta să înțeleagă mai bine noul lor mediu și interacțiunea dintre acesta și propriul context sociocultural, contribuind astfel la construirea unei societăți mai deschise și bazate într-o mai mare măsură pe coeziune,

REAMINTIND că dialogul intercultural poate contribui la apropierea indivizilor și a popoarelor, la prevenirea conflictelor și la procesele de reconciliere ⁽³⁾ și că acesta a fost o prioritate a cooperării europene în domeniul culturii începând din 2002, fiind în prezent un domeniu prioritar al planului de lucru în domeniul culturii (2015-2018),

CONVIN, în contextul crizei migrației și a refugiaților și cu scopul de a favoriza o societate favorabilă incluziunii, bazată pe diversitatea culturală, să modifice planul de lucru în domeniul culturii (2015-2018), modificând domeniul prioritar D3a) privind dialogul intercultural, după cum urmează:

Domeniul prioritar D: Promovarea diversității culturale, a culturii în cadrul relațiilor externe ale UE și a mobilității

Agenda europeană pentru cultură: *Diversitatea culturală și dialogul intercultural (3.1); Cultura ca element vital în cadrul relațiilor internaționale (3.3)*

Strategia Europa 2020: *Creștere durabilă și favorabilă incluziunii (prioritățile 2, 3); Mobilizarea instrumentelor de politică externă ale UE.*

Actori	Subiecte	Instrumente și metode de lucru (inclusiv intersectoriale)	Rezultate scontate și calendar orientativ
Comisia/Statele membre	(a) Dialog intercultural În contextul crizei migrației și a refugiaților, să examineze modalitățile prin care cultura și artele pot contribui la apropierea indivizilor și a popoarelor, la intensificarea participării acestora la viața culturală și socială, precum și la promovarea dialogului intercultural și a diversității culturale. Se vor stabili legături cu alte rețele de integrare și baze de date la nivelul UE ⁽¹⁾ .	MDC Experții vor trece în revistă politicile și bunele practici existente privind dialogul intercultural ⁽²⁾ , acordând o atenție specială integrării migranților și refugiaților în societăți prin intermediul artelor și culturii.	2016 Manual de bune practici.

⁽¹⁾ Cum ar fi portalul european privind integrarea: <https://ec.europa.eu/migrant-integration/pratiques-dintegration>.

⁽²⁾ Raportul MDC din 2014 privind rolul artelor publice și al instituțiilor culturale în promovarea diversității culturale și a dialogului intercultural conține o antologie a politicilor și practicilor existente pentru promovarea diversității culturale și a dialogului intercultural: http://ec.europa.eu/culture/library/reports/201405-omc-diversity-dialogue_en.pdf.

⁽¹⁾ JO C 463, 23.12.2014, p. 4.

⁽²⁾ Documentul EUCO 26/15

⁽³⁾ Concluziile Consiliului privind promovarea diversității culturale și a dialogului intercultural în relațiile externe ale Uniunii Europene și ale statelor sale membre (JO C 320, 16.12.2008, p. 10).

Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, de revizuire a Rezoluției din 2011 privind reprezentarea statelor membre ale UE în cadrul Consiliului Fondator al WADA și coordonarea pozițiilor UE și ale statelor membre înaintea reuniunilor WADA

(2015/C 417/08)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE,

REAMINTIND

Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind reprezentarea statelor membre ale UE în cadrul Consiliului Fondator al WADA și coordonarea pozițiilor UE și ale statelor sale membre înaintea reuniunilor WADA, în special faptul că, până la 31 decembrie 2015, urmează să se revizuiască experiența acumulată în urma aplicării acestei rezoluții ⁽¹⁾.

AVÂND ÎN VEDERE

discuțiile din cadrul reuniunii ministeriale informale în domeniul sportului, care a avut loc la Luxemburg în perioada 6-7 iulie 2015, în cursul căreia a avut loc un schimb de opinii cu privire la aplicarea rezoluției.

CONVIN CĂ

sistemul de reprezentare și acordurile de coordonare, astfel cum figurează în rezoluția din 2011, ar trebui să rămână în vigoare.

RECUNOSC CĂ ELEMENTELE DE MAI JOS AR TREBUI SĂ FIE CONSOLIDATE:

- implicare mai sistematică a Președinției Consiliului în reuniunile Consiliului Europei (inclusiv CAHAMA) și în reuniunile WADA;
- contribuții mai sistematice din partea Comisiei la pregătirea proiectului de mandat al UE privind aspectele care țin de competența UE;
- creșterea expertizei științifice în rândul statelor membre și la nivelul Președinției Consiliului, de exemplu prin utilizarea rețelei informale de experți existente;
- îmbunătățirea reuniunilor de coordonare ad-hoc la fața locului, precum și a pregătirilor pentru „reuniunile autorităților publice”.

CONVIN CĂ

până la 31 decembrie 2018, Consiliul și reprezentanții guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, urmează să reevalueze experiența acumulată în urma aplicării în continuare a rezoluției din 2011 și să ia în considerare necesitatea unor adaptări ale reglementărilor stabilite prin respectiva rezoluție.

⁽¹⁾ JO C 372, 20.12.2011, p. 7.

Concluziile Consiliului privind promovarea aptitudinilor motrice și a activităților fizice și sportive ale copiilor ⁽¹⁾

(2015/C 417/09)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE

I. REAMINTIND CONTEXTUL POLITIC, ASTFEL CUM ESTE EXPUS ÎN ANEXĂ, PRECUM ȘI URMĂTOARELE

1. Concluziile Consiliului din 27 noiembrie 2012 privind „promovarea activităților fizice care întăresc sănătatea. (HEPA)” ⁽²⁾, subliniind faptul că „*datorită beneficiilor în materie de prevenire, tratament și reabilitare, activitatea fizică aduce beneficii la orice vârstă*”.
2. Recomandarea Consiliului din 26 noiembrie 2013 privind promovarea intersectorială a activității fizice de îmbunătățire a stării de sănătate ⁽³⁾, prin care statele membre erau invitate să elaboreze politici intersectoriale și strategii integrate care să implice sportul, educația, sănătatea, transporturile, mediul, planificarea urbană și alte sectoare relevante și în care se sublinia că „*Educația fizică în școli poate fi un instrument eficace de creștere a gradului de conștientizare a importanței HEPA, iar școlile pot fi vizate cu ușurință și eficacitate pentru a introduce activități de acest tip*”.
3. Al doilea Plan de lucru european pentru sport (2014-2017) ⁽⁴⁾, adoptat la 21 mai 2014, care identifica practicarea activității fizice pentru întărirea sănătății, precum și educația și formarea în domeniul sportului ca fiind teme prioritare ale cooperării la nivelul UE în domeniul sportului, și care a instituit grupul de experți pe tema HEPA care să facă recomandări pentru încurajarea educației fizice în școli, inclusiv a aptitudinilor motrice în primii ani ai copilăriei, precum și pentru crearea de interacțiuni valoroase cu sectorul sportului, cu autoritățile locale și cu sectorul privat.

II. RECUNOSC CĂ:

4. De multă vreme, comunitatea internațională a recunoscut cât de importante sunt joaca și recreerea în viața fiecărui copil. Convenția ONU din 1989 cu privire la drepturile copilului (CDC) stipulează explicit, la articolul 31, că „statele părți recunosc copilului dreptul la odihnă și la vacanță, dreptul de a practica activități recreative proprii vârstei sale, de a participa liber la viața culturală și artistică”. Toate activitățile destinate copiilor, inclusiv activitățile sportive și educația fizică trebuie să se desfășoare întotdeauna în conformitate cu Convenția ONU cu privire la drepturile copilului.
5. Orientările UE privind activitatea fizică ⁽⁵⁾ au relevat faptul că obiceiurile zilnice în primii ani ai copilăriei s-au schimbat în ultimii ani din cauza noilor tipare de recreere (televiziunea, internetul, jocurile video, telefoanele inteligente etc.) și că acest lucru a dus la scăderea activității fizice în rândul copiilor. Mai mult, lipsa de timp, constrângerile sociale și bugetare, modificările stilului de viață sau lipsa unor facilități sportive corespunzătoare în apropiere pot fi, de asemenea, la baza acestei tendințe. Orientările UE au evidențiat faptul că există o serioasă preocupare legată de faptul că locul activităților fizice în rândul copiilor și tinerilor a fost luat de activități mai sedentare.
6. În pofida înclinației pe care o au copiii în general spre activitatea fizică, aceasta din urmă se află în scădere în ultimii douăzeci de ani. Această modificare coincide cu procentele crescânde de supraponderalitate și de obezitate la copii, precum și cu probleme de sănătate sau handicapuri fizice precum afecțiunile musculo-scheletice. Conform estimărilor Inițiativei OMS privind supravegherea obezității în rândul copiilor (COSI), în UE, aproximativ un copil din trei în grupa de vârstă 6-9 ani era supraponderal sau obez în anul 2010 ⁽⁶⁾. Aceasta este o creștere îngrijorătoare comparativ cu anul 2008, când estimările arătau aceeași tendință la un copil din patru ⁽⁷⁾. În țările

⁽¹⁾ În contextul prezentelor concluzii, cuvântul „copii” se referă la copiii cu vârste cuprinse între 0 și 12 ani.

⁽²⁾ JO C 393, 19.12.2012.

⁽³⁾ JO C 354, 4.12.2013.

⁽⁴⁾ JO C 183, 14.6.2014.

⁽⁵⁾ Orientările UE privind activitatea fizică: Acțiuni politice recomandate în sprijinul activităților fizice menite să îmbunătățească sănătatea (2008) au fost salutate în concluziile Președinției cu ocazia reuniunii informale a miniștrilor UE responsabili de sport: http://ec.europa.eu/sport/library/policy_documents/eu-physical-activity-guidelines-2008_ro.pdf.

⁽⁶⁾ Planul de acțiune al UE privind obezitatea infantilă 2014-2020 (http://ec.europa.eu/health/nutrition_physical_activity/docs/childhoodobesity_actionplan_2014_2020_en.pdf).

⁽⁷⁾ COM(2005) 637.

industrializate, în cazul copiilor cu vârste mai mici de 5 ani, prevalența supraponderalității și a obezității a crescut de la 8 % în 1990 la 12 % în 2010, urmând să ajungă, conform estimărilor, la 14 % până în anul 2020 ⁽⁸⁾. Lipsa activităților fizice are efecte negative și în ceea ce privește sistemele de sănătate și economia în ansamblu. Se preconizează că aproximativ 7 % din bugetele naționale de sănătate se dedică anual în întreaga UE afecțiunilor conexe obezității ⁽⁹⁾.

7. Pentru a preveni aceste probleme de sănătate infantilă și de dezvoltare, toți copiii (inclusiv copiii cu handicap) trebuie încurajați să fie activi fizic. Primii ani ai educației și îngrijirii copiilor de vârstă mică (ECEC) sunt importanți, deoarece în intervalul respectiv se dezvoltă aptitudini-cheie. Prin joacă și activități fizice, copiii învață și deprind aptitudini de care vor avea nevoie toată viața. Acest proces de învățare numit dezvoltarea aptitudinilor motrice nu se derulează întotdeauna în mod natural. Prin urmare, promovarea conștientizării și crearea de ocazii în care copiii să fie activi fizic sunt de o importanță crucială.
8. OMS a identificat insuficiența practicării activităților fizice drept cel de al patrulea factor de risc pentru mortalitate precoce și boli la nivel global ⁽¹⁰⁾. Avantajele activităților fizice sunt binecunoscute. Activitatea fizică este una dintre cele mai eficiente modalități de prevenire a bolilor netransmisibile și de combatere a obezității, precum și de păstrare a unui mod de viață sănătos ⁽¹¹⁾. Există, de asemenea, din ce în ce mai multe dovezi privind corelația pozitivă dintre exercițiile fizice și sănătatea mintală și procesele cognitive ⁽¹²⁾.

Rapoartele OMS ⁽¹³⁾ au demonstrat că practicarea unei activități sportive sau fizice regulate, moderate spre intense ⁽¹⁴⁾ (de cel puțin 60 de minute zilnic în cazul copiilor de vârstă școlară și 3 ore pentru copiii din ECEC) creează o predispoziție pe termen lung pentru activitatea fizică, aceasta sporind în adolescență și la vârsta adultă ⁽¹⁵⁾. De asemenea, studiile au demonstrat că, atunci când copiii încep să facă mișcare de la o vârstă mică, tind să aibă rezultate școlare mai bune, probleme comportamentale și disciplinare mai puține și se pot concentra la ore mai mult timp decât colegii lor ⁽¹⁶⁾.

9. Mediul educațional are un rol deosebit de important în acest context, deoarece copiii practică activitățile fizice și sportul la școală. De aceea, școlile și cadrele didactice facilitează activitățile fizice ale copiilor, asemenea educatorilor din contextele ECEC și cluburilor sportive. În cazul copiilor, părinții, familia și comunitatea ca întreg dețin la rândul lor un rol important.
10. Conform experților, activitățile fizice adecvate copiilor cu vârste mai mici de 12 ani ar trebui să fie organizate pe grupe de vârstă ⁽¹⁷⁾. Printre activitățile din ECEC și din ciclul primar se numără activități structurate și activități nestructurate care ajută copiii să își dezvolte aptitudinile precum alergatul, săritul sau aruncatul.

⁽⁸⁾ www.toybox-study.eu.

⁽⁹⁾ Planul de acțiune al UE privind obezitatea infantilă 2014-2020.

⁽¹⁰⁾ Recomandări la scară mondială privind activitățile fizice pentru sănătate, OMS, 2010.

⁽¹¹⁾ Lee IM, Shiroma EJ, Lobelo F, Puska P, Blair SN, Katzmarzyk PT, Lancet Physical Activity Series Working Group. „Efectul activităților fizice asupra bolilor netransmisibile la scară mondială: o analiză a poverii morbidității și a speranței de viață”, 2012, Jul. Lancet.

⁽¹²⁾ Strong, WB, RM Malina, CJR Blimkie, SR Daniels, RK Dishman, B Gutin, AC Hergenroeder, A Must, PA Nixon, JM Pivarnik, T Rowland, S Trost, F Trudeau (2005), „Activități fizice susținute cu dovezi, adresate tinerilor de vârstă școlară”, The Journal of Pediatrics, 146(6):732-737.

Departamentul SUA pentru sănătate și servicii adresate populației. Raportul comitetului consultativ conținând orientări privind activitățile fizice, 2008 (<http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf>). Studiu al Universității Saint-Gallen realizat în 2011.

⁽¹³⁾ Recomandări la scară mondială privind activitățile fizice pentru sănătate, Organizația Mondială a Sănătății, 2010 (http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44399/1/9789241599979_eng.pdf).

Departamentul SUA pentru sănătate și servicii adresate populației. Raportul comitetului consultativ conținând orientări privind activitățile fizice, 2008 (<http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf>). Studiu al Universității Saint-Gallen realizat în 2011.

⁽¹⁴⁾ De exemplu, Departamentul privind sănătatea și îmbătrânirea, Orientări naționale în materie de activități fizice pentru australieni, Canberra: Uniunea Australiană, 2014 sau Orientările Regatului Unit privind activitatea fizică și Sistemul național de sănătate (NHS) în Anglia: orientări privind activitatea fizică pentru copii (sub cinci ani) (<http://www.nhs.uk/Livewell/fitness/Pages/physical-activity-guidelines-for-children.aspx>).

⁽¹⁵⁾ G.J. Welk, J.C. Eisenmann, și J. Dolman, „Activitățile fizice pentru sănătate ale copiilor și adolescenților: o perspectivă bio-comportamentală”, The handbook of physical education, D. Kirk, D. Macdonald și M. O'Sullivan (eds), Londra: Sage Publications Ltd., 2006, p. 665-684.

⁽¹⁶⁾ Activitatea fizică poate spori capacitatea de concentrare a copiilor <http://www.sciencedaily.com/releases/2009/03/090331183800.htm> și „Legătura dintre activitatea fizică practică la școală, inclusiv educația fizică, și rezultatele școlare”, Departamentul SUA pentru sănătate și servicii adresate populației, iulie 2010, http://www.cdc.gov/healthyyouth/health_and_academics/pdf/pa-pe_paper.pdf.

⁽¹⁷⁾ Categoriile propuse conform conceptului canadian de dezvoltare sportivă pe termen lung (LTAD).

11. Unele state membre au creat deja diferite strategii naționale, în grade diferite, pentru a încuraja dezvoltarea de aptitudini motrice în primii ani ai copilăriei și activitățile fizice și sportive la copiii cu vârste mai mici de 12 ani, preponderent în cooperare cu sectorul sportului și cu cluburile sau federațiile sportive ⁽¹⁸⁾.
 12. În conformitate cu mandatul său, Grupul de experți pentru activitatea fizică care întărește sănătatea (HEPA XG) a propus în iunie 2015 un set de recomandări pentru încurajarea educației fizice în școli, inclusiv a aptitudinilor motrice în primii ani ai copilăriei.
- III. INVITĂ STATELE MEMBRE ALE UE:
13. Să aibă în vedere punerea în aplicare a unor politici intersectoriale în colaborare cu sectoarele educației, tineretului și sănătății, printre altele, pentru promovarea activităților fizice și a aptitudinilor motrice în primii ani ai copilăriei, ținând seama, în mod deosebit, de următoarele recomandări ale HEPA XG:
 - sporirea conștientizării perioadei dinaintea frecventării învățământului preșcolar și școlar drept potențială oportunitate de promovare a activității fizice a copiilor, mai exact prin intermediul dezvoltării de aptitudini motrice de bază și a ABC-ului în materie de activități fizice;
 - sensibilizarea tuturor părților interesate, fie că sunt din școală, fie din sectoarele extrașcolare (cadre didactice, antrenori, părinți etc.), cu privire la importanța elaborării de activități fizice și sportive potrivite pentru copii;
 - construirea relațiilor dintre școli și organizațiile relevante (sportive, din sectoarele social și privat, precum și autoritățile locale) pentru a promova și a îmbunătăți disponibilitatea activităților extrașcolare;
 - să încurajeze școlile să stabilească un cadru de cooperare cu organizațiile sportive și cu alți furnizori locali (naționali) de activități sportive în vederea promovării de activități atât școlare, cât și extrașcolare și a asigurării disponibilității unor infrastructuri și echipamente sigure de bună calitate pentru educația fizică și activitățile extrașcolare sau de după ore, precum și în direcția desfășurării de campanii locale de sensibilizare;
 - să aibă în vedere inițiative de încurajare a autorităților locale să creeze condițiile pentru organizarea transportului către și dinspre școală care să presupună o activitate fizică.
 14. Să încurajeze și să sprijine inițiativele adresate tuturor părților implicate (cadre didactice, părinți, școli, cluburi, educatori etc.) la nivelul corespunzător, în scopul de a promova aptitudini motrice și activități fizice adecvate.
 15. Să încurajeze activități fizice și sportive adecvate, din cea mai fragedă copilărie până la ECEC și la școala primară, în conformitate cu nevoile specifice ale copiilor, furnizând totodată îndrumări orientative instructorilor/educatorilor.
 16. Să încurajeze utilizarea campaniilor de sensibilizare și furnizarea de informații, atât la nivel național și regional, cât și la nivel local, pentru a stimula interesul în ceea ce privește activitățile dedicate aptitudinilor motrice și educației fizice pentru copii.
 17. Să încurajeze părinții, familiile și comunitățile în sens mai larg să participe activ la activități fizice cu copiii lor, folosind facilități corespunzătoare (de exemplu piste pentru biciclete și locuri de joacă sigure).
 18. Să aibă în vedere sprijinirea inițiativelor de îmbunătățire a infrastructurii sportive pentru copii, mai ales din cadrul instituțiilor de învățământ, stimulând totodată cooperarea între școli și cluburi sportive în ceea ce privește furnizarea de echipamente și facilități pentru copii la nivel local.

⁽¹⁸⁾ De exemplu: Franța și federațiile plurisportive (Ufolep, Usep) sau monosportive (gimnastică sau înot) cu antrenament special pentru copiii cu vârste cuprinse între 0 și 6 ani. În Țările de Jos se oferă copiilor mici cursuri sportive speciale, de exemplu gimnastică și înot. În Austria, programul „Copiii în mișcare sănătoasă/Kinder gesund bewegen” urmărește dezvoltarea cooperării dintre cluburile sportive și grădinițe/școli primare și promovarea unui stil de viață activ, propunând activități fizice pentru copiii cu vârste cuprinse între 2 și 10 ani.

19. Să aibă în vedere oferirea de stimulente organizațiilor și cluburilor sportive, școlilor, instituțiilor de învățământ, centrelor de tineret și altor organizații comunitare sau de voluntari care promovează activități fizice pentru copii.

IV. INVITĂ PREȘEDINȚIA CONSILIULUI UNIUNII EUROPENE, STATELE MEMBRE ȘI COMISIA, ÎN SFERA LOR RESPECTIVĂ DE COMPETENȚE:

20. Să ia act de recomandările HEPA XG ca bază pentru luarea de noi măsuri politice, atât la nivelul UE, cât și la nivelul statelor membre, deoarece acestea prezintă constatări bazate pe dovezi și opțiuni practice care pot fi avute în vedere.

21. Să intensifice cooperarea dintre domeniile de politici responsabile de promovarea aptitudinilor motrice și a educației fizice a copiilor, în conformitate cu recomandările HEPA XG, mai concret dintre sectoarele sportului, sănătății, educației, tineretului și transporturilor.

22. În perspectiva Săptămânii Europene a Sportului, să aibă în vedere acordarea unei atenții speciale inițiativelor care susțin și promovează activitățile sportive școlare și extrașcolare.

23. Să promoveze, după caz, punerea în practică a unor sisteme naționale de monitorizare, a unor studii sau evaluări în scopul de a identifica nivelul de activitate fizică și obiceiurile în materie ale copiilor.

24. Să reflecteze asupra modului în care poate fi abordată mai eficient promovarea dezvoltării aptitudinilor motrice în primii ani ai copilăriei și a strategiilor care să descurajeze stilul de viață sedentar în rândul copiilor, în contextul inițiativelor viitoare la nivelul UE.

25. Să încurajeze sprijinul financiar acordat inițiativelor axate pe aptitudinile motrice și pe educația fizică prin intermediul programelor UE existente, precum Erasmus+, și al fondurilor structurale și de investiții europene și să primească informații suplimentare din partea Comisiei cu privire la aplicarea programelor de finanțare UE în beneficiul sportului.

V. INVITĂ COMISIA EUROPEANĂ:

26. Să promoveze și să sprijine schimbul de bune practici în ceea ce privește aptitudinile motrice și educația fizică a copiilor în contextul UE.

27. Să amelioreze baza de cunoștințe prin sprijinirea colectării de date cantitative și calitative ⁽¹⁹⁾ în ceea ce privește activitățile fizice, indicatorii condiției fizice și participarea sportivă a copiilor din ECEC sau școli și din afara acestora, în strânsă cooperare cu OMS.

28. Să elaboreze orientări privind activitatea fizică a copiilor în contextul ECEC, al școlilor și al cluburilor sportive, în colaborare cu experți din sfera științei, inclusiv cu OMS, vizând cu precădere factorii de decizie, autoritățile locale, părinții, familiile și comunitățile în sens mai larg.

VI. INVITĂ MIȘCAREA SPORTIVĂ SĂ AIBĂ ÎN VEDERE:

29. Oferirea unei game de activități sportive necompetitive potrivite pentru copii, adaptate la nivelul corespunzător, în vederea îmbunătățirii sănătății și dezvoltării personale a acestora.

30. Sprijinirea organizării de activități de promovare a activităților sportive școlare și extrașcolare, precum și a aptitudinilor motrice în primii ani ai copilăriei, inclusiv în contextul Săptămânii Europene a Sportului.

⁽¹⁹⁾ Pe baza cadrului de monitorizare definit în Recomandarea Consiliului privind HEPA (26 noiembrie 2013).

31. Contribuția la dezvoltarea de parteneriate strânse, obiective comune și campanii de comunicare cu municipalitățile și comunitățile, precum și cu sectoarele educației, tineretului și sănătății, printre altele, pe tema combaterii stilului de viață sedentar prin promovarea sportului în școală și în afara acesteia.
 32. Asumarea unui angajament mai mare de a promova inițiative axate pe activități sportive și fizice care urmăresc să combată stilul de viață sedentar al copiilor prin intermediul unor parteneriate și al cooperării cu sectoarele public și privat.
-

ANEXĂ

Context politic

1. Anul European al Educației prin Sport (EYES 2004), care a accentuat rolul sportului în învățământ și a atras atenția asupra rolului social amplu al sportului;
2. Cartea albă privind sportul, din 11 iulie 2007, prezentată de Comisia Europeană, care a insistat asupra importanței activităților fizice și a arătat că „Timpul petrecut în practicarea activităților sportive la școală și la facultate produce efecte benefice pentru sănătate și educație, efecte care trebuie să fie consolidate” ⁽¹⁾.
3. Strategia pentru Europa privind problemele de sănătate legate de alimentație, excesul de greutate și obezitate, adoptată de Comisia Europeană în 2007 ⁽²⁾, care încuraja activitatea fizică, făcând din copii și din grupurile cu un nivel socioeconomic scăzut o prioritate și subliniind totodată că „copilăria este o perioadă importantă pentru inculcarea unei preferințe pentru comportamente sănătoase și pentru căpătarea deprinderilor de viață necesare pentru menținerea unui mod de viață sănătos. Școlile joacă un rol capital în această privință”. ⁽³⁾.
4. Raportul din 30 octombrie 2007 al Parlamentului European privind rolul sportului în educație ⁽⁴⁾ și rezoluția cu același titlu care i-a urmat, care au îndemnat „statele membre și autoritățile competente să se asigure că se pune mai mult accent pe dezvoltarea sănătății în cadrul programelor pedagogice școlare și preșcolare, încurajând forme specifice de activitate fizică adecvate pentru acest grup de vârstă”.
5. Comunicarea Comisiei Europene intitulată „Dezvoltarea dimensiunii europene a sportului” și datată 18 ianuarie 2011, care a recunoscut necesitatea de a „sprijini inițiativele inovatoare privind activitatea fizică la școală în cadrul Programului de învățare de-a lungul vieții referitor la activitățile fizice școlare” ⁽⁵⁾.
6. „Declarația de la Berlin” (MINEPS V), adoptată de Conferința miniștrilor sportului la 28-30 mai 2013, „subliniind că educația fizică este un punct de acces esențial pentru ca copiii să deprindă aptitudini de viață, să dezvolte tipare comportamentale de participare la activitățile fizice de-a lungul vieții și comportamente ale unui stil de viață sănătos” și stimulând „rolul important pe care îl au activitățile sportive școlare din afara programei de predare în dezvoltarea timpurie și în educarea copiilor și a tinerilor”.
7. Planul de acțiune al UE privind obezitatea infantilă 2014-2020, lansat de Comisia Europeană în 2014 ⁽⁶⁾. Pe lista celor 8 domenii esențiale de acțiune, Comisia Europeană a evidențiat promovarea unor medii mai sănătoase, mai ales în școli și instituții preșcolare, și încurajarea activității fizice.

⁽¹⁾ COM(2007) 391 final.

⁽²⁾ COM(2007) 279 final.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/nutrition/documents/nutrition_wp_en.pdf.

⁽⁴⁾ A6-0415/2007.

⁽⁵⁾ COM(2011) 12 final.

⁽⁶⁾ 24 februarie 2014 (actualizat la 12 martie și la 28 iulie 2014).

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO